

VÍTĚZSTVÍ

(Přátelství s Bohem. — 19.)

Přátelství doplňuje. Kdo touží po doplnění, cítí mezery. Ty mezery jsou vlastně rány, otvírané vnitřními boji. Přátelství má přinést vítězství. Přátelství s Bohem skutečně přináší vítězství úplné.

Trojí bojiště se rozkládá v duši, bojuje duch s tělem, povinnost s potěšením, ctnost s nepravostí. Když přátelství s Bohem ovládlo duši, ovládla láska všechna bojiště. O lásce bylo stejně krásně jako hluboce řečeno, že byla stvořena k vůli pokoji. Láska přátelská k Dobru Nejvyššímu ovládla duši, svědomí, vůli, nastává vítězný pokoj. Ne ovšem pokoj, který by vylučoval každý záchvěv boje; takový je vyhrazen nebešťanům. Ale pokoj hlubin, takže každá bouře jest jenom na povrchu. To je nejslavnější vítězství, nejskvělejší triumf vůle, jakého vůbec lze člověku na zemi dosáhnouti.

Blažený pokoj nebo vítězný pokoj je začátkem posledních a nejdrahocennějších darů Přátelství. Uskutečňuje silný a blažený pokoj dovnitř i ven. Je to naznačeno u sv. Tomáše (II-II. 25, 7): „Patero je vlastní přátelství: každý přítel chce, aby jeho přítel zůstal na živu, aby byl šťasten, prokazuje mu dobro, život s ním jest jeho radostí, cítí se jedno s ním, považuje za své jeho radosti i bolesti. Tím způsobem spravedliví milují svou duši, chtějíce, aby nebyla porušena, žádají duši duchovní statky, snaží se jich pro ni dosáhnouti, s radostí se uchylují do svého srdce, protože tam nalézají myšlenky na dobra přítomnosti, vzpomínky na dobra minulosti, naději na dobra budoucnosti; to působí radost. Nepocítují vnitřních rozporů ve vůli, protože celá duše se nese jediným směrem.“

Harmonicky vyladěná duše a celý člověk, návrat na cestu do rajskeho stavu člověka před hříchem, to je tento blažený a vítězný pokoj. Vítězný proto, že na cestu odchodu z ráje zahnal člověka porážka. Vítěz tehdejší svým vítězstvím vzal člověku přátelský svazek s Bohem. Tím roztrhl jeho bytost, zasadil jí tak zlou ránu, že peklo svou nejhorší mukou není leč dokonalé roztržení této rány a vyvrcholením této žíravé bolesti. Nyní však Bůh učinil opět člověka vítězem, když směl navázat znova s Bohem svazky přátelství. Ty svazky jsou organickým začátkem důvěrnosti prvního ráje a nekonečně větší sjednocenosti v druhém ráji. Proto je v duši pokoj, řekněme, byť nesměle, jistota kynoucího ráje. Proto je tento pokoj vítězný a zároveň blažený.

Pokusme se chápat sladké taje vítězného pokoje. Přítel Boží ví, že jeho celá bytost je majetkem milujícího Přítele. V ochraně srdce a objetí Přítele vidí sebe. Vidí nového člověka, živého a u stromu života, neboť jest milován Bohem, jehož milování je neustávajícím proudem života; jest vykoupen krví a životem Ježíše Krista, jehož život se stává zárukou, cenou i vše posvěcující a vše překonávající silou. Miluje takový život své duše, a tu vrozená sebeláska může rozvinouti bez obav veškeru svou sílu, zcela se může poddati starostlivosti o sebe, aby takový život nebyl poškozován hříchem nebo hýčkanými nedokonalostmi. Ví, že má život cennější všech životů a nadosah ruky se naznačuje dokonalé vyvrcholení a věčné zabezpečení toho života. Vítězný to pokoj, tak silný, že všechno, co činí pozemský život trpkým, přestává býti rozrušující trpkostí.

Duše se naučila toužiti jen po největším. Udržeti si Boha, znáti Boha, milovati Boha, zůstávati ve službě u Boha, udržeti si touto cestou Boha na věky, toť obsah přání duše v přátelství s Bohem. Pro život na zemi se jeví toto zladění duše snahou po rozmachu lásky a po rostoucí síle ctností, aby Přátelství žilo. Vše, co je na cestě života, probouzí vždy jako rozhodující zájem zkoumání, jak toho lze využít pro život Přátelství. Vítězný to pokoj, tak silný, že udrží v mezích všechnu dotěrnost země; duše nabývá úžasného množství malých pomocníků, ačkoli tytéž věci jiným duším jsou úžasným množstvím velkých záškodníků.

Duše pracuje každou prací, kterou život ukládá. Ví však, že to nejsou práce odstrkovaného ani opuštěného ani zbytečného. Žádná práce života jí není hlavní ani jedinou nebo pouze jednoduchou. Majíc Přítele a žijíc s ním nerozlučně, vidí každé dílo podvojně: ať koná cokoli, jako hlavní věc vidí při tom možnost odříkání, pokání, smiřování, boj proti pokušení, zrání duchovní. Duši nedosti zralé práce může otrávit život. Ale v Přátelství není otravného štvání prací. Vítězný tu pokoj, tak silný, že ani nejsilnější nápor práce není zastavujícím nebo ničícím nárazem, nýbrž vítaným a klidně zpracovaným materiálem.

Protože toto vše svátý Tomáš Akvinský znal ze své zkušenosti, napsal o duši v Přátelství, že se s radostí uchyluje do svého srdce. A když vyjde ven, jaký tu stojí jedinečný člověk prostřed společnosti lidské. Opět musíme žasnouti:

vítězný to pokoj, tak silný, že dovede působiti dvě věci, k nimž se jinak hledá cesta tisící porad, řečí, návodů a knih — řekněme to napřed cizími slovy: optimismus a socialisaci.

Optimismus je vždy upřímně přesvědčen, že to není tak zlé, že to dobře dopadne. Optimismus nezná vrásek zatrpklosti, podezřívání, skleslosti. Prý hrozivě mizí tento drahý a všemohoucí společník člověka. Musí prchati před lidmi takových základů, jimž dnes má býti společníkem. Optimismus nezvratný potřebuje nezvratných základů radostného rozumění životu. Nikdo nemůže býti větším optimistou nežli přítel svého Boha. Neboť on stojí na pevné půdě, které mu poskytlo poznání a milování Boha; toho Boha, o jehož moci psal žalmista: „V Bohu svém překročím i zed.“ Jemu život nemá význam pouhé rvačky smečky psů o kost, jemu je život pořádkem života dítek pod obezřetným otcem. I skrze nejhustší mrak vidí slunce.

Socialisace ve všelidském smyslu je vědomí soudružnosti a vůle, přinášeti pomoc i oběti celku, jenž jde s námi touže cestou. Duše s Bohem spřátelená vidí život jako cestu poutníků za cílem, který ona chápe jako div štěstí hloubkou i trváním. Ví, že čím více rozdává, tím že se stává bohatší. Její pokoj nezná hamiznosti. Bohu budiž žalováno, že nás svět velmi nakazil, takže těžko chápeme, co znamená žiti též pro celek. Ale Bůh, přítel všech, by nás tomu brzy naučil, kdybychom se snažili upřímně po přátelství s ním.

Když býti křesťanem ještě znamenalo býti přítelem Božím v tom smyslu, jak jsme celý rok mluvili, tenkrát vítězství Přátelství se stalo tak dokonalým, že chudáci svým vítězným pokojem povalili celý svět a zařídili jej ve znamení svého vítězství. Dnes by toho svět opět potřeboval. Kde jste, přátelé Boží?

P. Em. Soukup, O. P.

RADOST DÍTEK BOŽÍCH

(Přátelství s Bohem. — 20.)

Když předmět láskyplný, dávající opravdové dobro, naplní nitro, a když se naše duše oddá tomuto svému dobru, protože vlastností dobra jest oblažovati, zalévá štěstí bytost mající dobro, a to trvale nebo jen na chvílku, čistě nebo zmateně podle skutečnosti nebo dokonalosti dobra, jež vyplňuje duši.

Snažíme se dosáhnouti skutečného přátelství s Bohem. Od lhostejnosti, od nepřátelství k Bohu máme se probiti k přátelství čistému, upřímnému. Přátelství Boží dá dobro nejlepší, dobro nemohoucí klamati. Vše ostatní jest tak ubohé! Stačí jen býti vytrženu z obvyklého způsobu požívání časného dobra a již poznáváme, jak jsme vlastně opuštěni a malí v dobru Jež jsme si zamilovali. Vše pomíjí a vše unavuje. Unavuje proto, že nedá to, co ve věcech hledáme, že nás vše brzo opustí. Nádherné červánky zalknou se temnou nocí, květy opadnou a ukáží černou, truchlivou kostru pně.

Proto nutno vyprázdniti duši ode všeho pomíjejícího, od všeho, co je zdrojem umírání, zanikání a proto bolesti. Marně hledáte radosti pravé a uspokojující tam, kde je zárodek smrti a rozkladu. Pravá a jedině čistá radost je z dobra, jež nepomíjí, nemůže se měnit. Dokud tohoto dobra nemáme, stále bloudíme a stále jsme děšeni přízraky zániku, přízraky neukojené touhy, nenasyceného hladu po štěstí.

Musíme se vyprázdniti docela od všeho, co nemůže nás dokonale oblažiti, musíme se již jednou dokonale vypořádati se vším a vyvoliti si dobro jedině dokonalé. Musíme se tak vyprázdniti ode všeho, bychom, třeba vše majíce, přece jen cítili děsnou pustotu všude tam, kde není ještě dokonale Bůh sám.

Ovšem, dlouho trvá, než se člověk dostane k této svatosti, než takřka dýchá Bohem. A přece je třeba dostati se až tam, abychom našli svou pravou radost. To znamená pálení a řezání na své bytosti, zbavovati ji všeho, co nás ještě přitahuje k tvorům.

Ale až se duše od všeho osvobodí, až přilne jen k Němu, silnému a dobrému, protože on je radostí a štěstím, protože dobrem, pak pocítí, jak sladký je Pán, a že on jedině je štěstí pravé, jež oblažuje mladost naši.

Radost milujících Boha. Radost v Bohu a z Boha.

Přátelství jásá nad dobrem přítelovým a má upřímnou radost z jeho dokonalostí, má upřímnou radost nad vším, co přítel má. Čím dokonalejší je přítel, tím dokonalejší je i naše radost. Protože pak Boží dobro je naprosté a dokonalé, proto též radost z Božího dobra je dokonalá a naprostá. Vše ostatní, i přátelé nejlepší, jsou podrobeni chybám a nedostatkům. Tyto chyby, vady, nedostatky zakalují naši dokonalou radost z přátelství. Přáli bychom si, aby náš přítel byl nejdokonalejší, a zkušenost nás musí poučiti, že takového ideálního přátelství vůbec není. Vždyť přátelství lidské má právě podle možnosti zdokonalovati dobro přítelovo.

Přátelství s Bohem nezná však tohoto stínu. Přátelství s Bohem dává čistou, nezkalenou radost (2. II. q. 28. art. 2.) Jak rozhoří se naše láska k Bohu a jak se rozsvítí duše naše radostí, když se ponoříme do sladké skutečnosti, že Boží dokonalost nemůže se ani změnit ani zmenšit! Bůh je stále stejně dokonalý, stejně dobrý a spravedlivý! Stále plný dobra a darů. Kdo je jednou uchvácen Boží dokonalostí, nic jiného si nepřeje, než aby toto dobro dokonalé a nekonečné ode všech bylo milováno. Pak radost nad štěstím Božím a dokonalostí Boží zapálí v duši plamennou horlivost, jež sází takřka duši. Duše by chtěla, aby tento Bůh byl ode všech uznán a opravdu milován. Pak trpí tato duše opravdová muka, když vidí, že Láska není milována. Tyto duše se pak rozletají jako orlové za všemi těmi, kteří bloudí, kteří Pána neznají, vrhají se mezi ně a mezi spravedlnost Boží, stávají se blázny Božími, stávají se oběťmi skutečné, žhavé lásky pro Boha, dovedou dříti se pro Krista, pro nesmrtelné duše. Všechny chtějí přivést k Bohu.

Bůh, nekonečné dobro a štěstí, naplňuje radostí duši jej mající. Tato radost z Boží dokonalosti je bez mráčku a bez stínu. Bůh však ve své dobrotě sděluje ještě toto dobro nám. Nemůže je ovšem sdělit dokonale a naprosto. Jsme tu ve stavu zkoušky. Jsme účastni jeho dobroty, jeho dokonalosti, ale vše je u měrně naší porušené přirozenosti. A přece i tyto dary Boží jsou projevy jeho velké lásky a musí duši naplňovat opravdovou radostí. Vždyť, jak bychom se mohli neradovat z darů, jimiž nás přítel zahrnuje. Vždyť to se radujeme jen zase z dobrého srdce! Přítelova dokonalost, jež může rozdávat, jeví se nám ještě zřetelněji, a proto stoupá zase naše radost. Vždyť jsou to opravdová dobra! Dobra božského přítele!

Jdeme smutni touto pozemskou poutí, a Bůh posílá nám jako závdavek své lásky, jež se dokonale rozvíje ve vlasti, své dary. Jak by nezplesala naše duše nad těmito projevy Boží lásky. Dítka Boží přijímá vše z ruky Boží jako opravdové dary. Ví, že Bůh to ani jinak nemůže s námi myslit než dobře. Vše od Boha jest jeho darem. Víme, že vše, co nám dává Bůh, dává nám proto, abychom se mohli k němu přiblížit. Musíme jen umět čísti v darech Božích a čísti v nich o Boží lásce. Tak nám bude každý dar předchutí nebes, pak budeme již v každém daru Božím chutnat onu slast, jež duši zaplaví, až On sám dokonale a celý se stane štěstím naším, radostí naší. Proto dítky Boží, proto ti, kteří věří v opravdové přátelství s Bohem, jsou stále opravdově šťastni. Vědí, že Bůh se na ně v každém i třeba hořkém daru usmívá, vědí, že Bůh je stále drží ve své ruce.

Proto ti, kteří opravdu milují Boha, rozumějí mu a jeho navštívením. Tato radost z darů Božích, to je z účastenství na jeho dobrotě, není tu bez stínu. Musíme projít očistným ohněm. Musíme se zbavit příchylnosti k věcem stvořeným. Neboť když se nezbavíme této příchylnosti zde, musíme se očišťovat od ní v plamenech očišťovacích. Odtud bolest. Bolest je zranění. Je odnímání něčeho, což nás ochuzuje. Ti, kteří neznají než to, oč je bolest připravuje, jsou opravdu ubozí a nešťastní. Neznají cenu bolesti, neznají její očišťující a povznášející sílu. Proto se rouhají a proto jsou nešťastní. Neb každý, kdo trpí, není ještě proto nešťastný. Znájí jen sebe, a proto nemohou v sobě nalézt smysl utrpení, protože ten dlužno hledat v našem poměru k Bohu. Bůh chce nás mít dokonale pro sebe a proto nám odnímá hračky pozemských hodnot, proto nás očišťuje bolestí v jich odnětí. Bůh láskyplně umývá v slzách hořkosti, protivenství, pronásledování, únavy, nemoci. Jsou lidé, jež Bůh musí takřka násilím k sobě připoutávat. Znájí lidi, kteří se dají hned prvou drobnou radostí uchvátit, kteří jdou jako mouchy na sladkosti pozemskosti, že jim Bůh musí nakapat pelyňku do nejčistších radostí. Opravdu nezkalených radostí užijí tak málo za života, že je opravdu mohou na prstech jedné ruky spočítat. Ach, jak by měli ti lidé děkovat Bohu za to, že je tak pečlivě vede, že jim dává léky, jichž jejich nemoc pozemské horečky nutně vyžaduje. Je tedy omezená radost dítek Božích z darů Božích. Ale nejpalčivější bolestí omezující radost v Bohu je vědomí, že ještě nejsme doma, že ještě můžeme ztratit Boha, že ještě dokonale Boha nemáme. Jsou přátelé, kteří jen s velkým přemáháním snášejí tento život, v němž jsou daleko od Boha. Nemáme Boha dokonale. A proto naše radost není tu dokonalá. Toť onen posvátný smutek, ta hluboká melancholie, o níž praví Lacordaire, že je znamením všech velkých duší.

Každá duše opravdu milující Boha a dychtící po něm, toužící, aby jej všichni již dokonale měli, jest poznamenána tímto záhadným, hlubokým smutkem, jenž stravuje celou jejich bytost.

Leč tento smutek jest provanut nadějí v radost, po níž vzdycháme. Proto jest také radostný. Zní to paradoxně. Ano, jest to zármutek, jenž jest daleko větší slastí, než všechny falešné radosti světa dohromady. Neb tento zármutek vyvěrá z hlubokého pocitu přítomnosti, velikosti a lásky Boží a proto v něm svítí důvěra, že vše jednou bude splněno, že všechny žádosti budou ukojeny, že bdí nad vyplněním naší tužby Ten, který ji v srdci našem zapálil! Neb věrný je Pán a těm, kteří jsou věrni jemu, bude sám nekonečnou odměnou.

Kdo vrostl do svého Boha, má v něm vše a očekává od něho vše. Rozumí jeho cestám. Nepohrdá jeho dary. Pohrdat světem, za nic jej pokládati v přirovnání s Bohem. Ale právě pro toto přirovnání dovedou užiti všeho i tohoto světa, aby se přiblížili k Bohu. Proto jest radostné jejich putování, radostné užívání tohoto světa. Dívají se na vše jako na projevy Boží lásky, ve všem Boha chválí a pak chápají i přírodu, jako ji chápal bl. Jindřich Suso a sv. František. Pak chápají umění, protože v něm vidí jako v zrcadle velikost Boží. Všechna šlechetná srdce, jež potkají na své cestě životem, mluví jim o příteli nejlepším, o tom, jehož věrnost jest nekonečná, jenž nás neochuzuje jako špatní přátelé,

nýbrž proto se k nám sklání, aby nás zaplnil svými dary. Nejsou nikde sami, protože všude mají svého Boha, stále mají, kde by se občerstvili, kde by načerpali nových sil po tvrdých bojích.

Protože pak Bůh jest radostí, protože jest dobrem, snaží se, aby se mu připodobnil. A čím více se mu připodobní ctnostmi, tím také vzrůstá jejich radost, protože mají více ono dobro, jež radost dává. A tato radost zůstává i uprostřed utrpení, bojů, příkoří. Když se lidem zdá, že takový ubohý Boží služebník je již zničen, když jásají jeho nepřátelé, že jest umlčen, že již nikoho nebude volati výše a že již nebude nikoho zneklidňovati a obtěžovati svým voláním ke svatosti, právě tehdy jest nejsilnější, protože je ve výhni Boží, protože se právě očisťuje, přibližuje k Bohu a nabývá účastenství na jeho síle. Proto jsou také služebníci Boží tak klidní ve svých protivěnostech. Zkoumej, zda i ty cítíš radost Boží v takových okamžicích. Jsi-li jí vzdálen, to tím, že jsi ještě přece jen vzdálen Bohu, protože jsi příliš blízky sobě, protože se ještě na vše díváš se svého hlediska a ne s hlediska Božího. Neb podmínka radosti Boží jest opravdové spálení nás v lásce Boží. Pokud my nezmizíme, nevstoupí do našich srdcí radost Boží.

Čím více však vzrůstá naše láska k Bohu, tím více vzrůstá naše radost, neb se přibližujeme k Bohu, jenž obveseluje mladost naši. On je dárce věčného mládí. Kdo je v Bohu, ten nikdy nestárne, protože je v Bohu, jenž se nemění, jenž nikdy nechřadne. Každým tepem srdce může vzrůstati láska a s ní úměrně též radost. Zde není možné dozráni, tedy stáří, protože Bůh jest nekonečný a nikdy se mu dosti nepřiblížíme. Proto i radost naše může vzrůstati, stále se rozhořivati, až jednou zapálí celou naši bytost požárem věčného milování na hořícím srdci Božím.

P. Silvestr M. Brait O. P. Řím.

PROTIVY.

S výšin hledí poutník s posvátným nadšením na nízké údolí. Výše světí nížiny a odívá je svou vznešeností. Láska k Bohu je posvátným vrcholem. Člověk vystupující na horu lásky znenáhla otvírá své oči pod jasem výšiny, a čím výše stoupá, tím jasněji vidí.

Jeho zrak se kochá pohledem do nížiny, v níž žijí lidé, bratři. Velebnost Hospodinova je halí mrakem své lásky a milosrdenství, neboť jinak by již zanikli ve své nicotě a hříšnosti. Stoupající duše podobna vždy více svému Otci rozpíná svá křídla lásky na své bratry, na celé údolí, modlí se za všechny, miluje všechny. Bůh je jejím podnětem. Snaží se po dokonalosti svého Otce, pohlíží naň ve vši jeho činnosti, v jeho nekonečné lásce, zahrnující všechno pod svůj plášť. Tedy vlastně Boha miluje ve svých bratřích, jeho lesk ji přitahuje, neboť se odráží na každém i nejmenším z bratří.

Ta podivuhodná jednota lásky Boží, kdo miluje Boha, miluje i své bratry, a řekl-li by kdo, že miluje Boha, a má v nenávisti svého bratra anebo nepomáhá svému bratru, jest lhářem.

Žár lásky Boží proniká až do hlubin duší našich bratří, a koho nepřitahuje odlesk Boží v člověku, ten nemiluje ani Boha. Pravá, intenzivní láska k Bohu dává rozuměti přikázání lásky k bližnímu.

pozadí Boží záře lásky poznáváme, že láska k bližnímu je vlastně dobrotivostí přející dobro svým bratřím a pomáhající dle schopností, neboť Bůh odívá dobrem vesmír a chce každému nejlepší dobro — sebe sama — nejvyšší blaho. Účinná láska k bližnímu se podobá lásce Boží. Nežůstává náš čin lásky v bližním jako v posledním cíli, proniká až k Bohu, neboť milujeme vlastně bratra svého pro Boha.

K porozumění nesmírného zla nenávisti k bližnímu staví sv. Tomáš (II-II. q. 34. a III.) jako protivu lásku. Tak špatnou je nenávist, jak dobrou je láska. Výšiny a propasti se navzájem ukazují. Závratná výše našeho bratra spočívá v oděvu Boží dobroty, zahrnující ho svou milostí a láskou a proto otvírá nesmírnou propast ve své duši, kdo nenávidí svého bratra. Ukazuje propast temnosti a nezřízenosti, kdo nenávidí svého bližního, neboť jeho vášeň není uvedena do rozumové poslušnosti, vládne v něm nepořádek, nesoulad, není schopna taková duše harmonického klidu vnitřního života, neboť se dává uchvátit proudem vášně.

Hlubší temnotu způsobuje ještě nenávist tím, že působí zlo. Vzdaluje se od podobnosti Boží, kdo nenávidí svého bratra, neboť Bůh všechny zasypává svým dobrem.

Přirozeno jest člověku milovati dobro, nepřirozeněji nejvyšší dobro — Boha, pak své bratry pro podobnost. Kdo nenávidí svého bratra, jedná nepřirozeně a ukazuje zároveň jiné temnosti své duše, neboť nenávist jest ovocem závisti. Závist jest smutkem nad něčím dobrem. Radost nad něčím nás přivádí k lásce, smutek k nenávisti. Vidíme, že ten trn na stromě lidského života, bodající lidská srdce, nenávist, předpokládá hluboký kořen v lidské duši, vyrůstá z nezřízenosti nitra.

Dr. Metod Habáň O. P.

ALE TOLIKO RCI SLOVEM!

Slovy, jež vyjadřují nejvyšší důvěru v nejhlubší pokoře, vystihuje se zároveň bezpečná cesta k spasení a vzestup lidské lásky k Bohu. Znamenají: Já ničeho nemohu, dokud toho nedáš Ty. Jen Ty můžeš učinit, abych byl hoden. A užívá se přece těchto slov před přijetím nejsvětější Svátosti, tedy ve stavu, kdy by se mohlo předpokládat, že duše se nalézá ve stavu milosti posvěcující, ve stavu, kdy jsou jí hříchy odpuštěny. A užívá jich také kněz, když slouží mši sv., užívali jich i všechny osoby ve stavu svatosti, neboť člověk na světě žijící nikdy se nemůže považovati za hodna a ani se nemůže domnívati, že by se mohl státi hoden jiným způsobem než tím, řekne-li Pán slovo, které uzdravuje duši. Přejeme si a musíme si přát, aby je vyřkl, aby nám pomohl, neboť čím byla by naše láska a byla-li by vůbec možná bez této milosti?

Slova tato vyjadřují všechnu naši lidskou bídu, ale i nesmírně radostnou naději. Bohu stačí jediné slovo, aby uzdravil naši duši. Jediné slovo. A o to slovo musíme, můžeme a smíme prosit. Jinak by byl náš život zoufalý. Bez toho slova bychom nikdy nevybředli ze svých béd a láska k Bohu byla by jen stínem a přeludem.

To slovo nás může uzdravit i tenkrát, když všechna naděje nás opouští, když nám nepomáhá rozum, když nás zrazuje naše vůle, když se cítíme tak zotročeni a oloupeni o všechnu sílu, že nemůžeme jíti milosti Boží vstříc jinak než úpěním o milosrdenství. Bůh nás může tímto svým jediným slovem uzdravit a dáti nám potřebné síly k vítězství nad hříchem, zoufáním, slabostí, nad překážkami života, nade všemi neduhy, i nad těmi nejnižšími a nejošklivějšími. Ale toliko rci slovem! Taková je moc Boží. Tak můžeme prositi za sebe a za jiné. Ale především za sebe.

Tím slovem Bůh může uzdravit člověka, jehož celý život byl beznadějným zápasem s duchovní mdlobou nebo i stálým hříchem proti Duchu svatému. Tím slovem se zachraňuje duše, nad kterou jižjiž se vlny zavírají, jen když k Bohu o to slovo vykřikne. Ale v tom záupění musí být i víra, že Bůh takové slovo u sebe má, že je vyřknouti může, kdykoliv je o ně prošen, a že to slovo má svrchovanou božskou moc. Jen to slovo! Pak ať přijde cokoliv! Bída, překážky, útrapy, světská hanba, a všechno, čím se peklo mstí za uniklou kořist, i čím Bůh člověka zkouší a očisťuje. To slovo obsahuje v sobě i sílu, které člověk potřebuje k tomu. Nemůžeme Boha milovati více než sami sebe, jsme-li v zajetí hříchu a zoufalství. Kolik je těch lidí, kteří mohou za sebe ručit, poněvadž buď dosáhli určitého stupně duchovní dokonalosti nebo z milosti či z milosrdenství Božího bylo jim dopřáno klidu nebo poskytnuta zvláštní ochrana před nejtrvalejšími vášněmi, hříchy a neřestmi, z nichž se člověk, který v ně upadl, vlastními silami jen zřídka kdy vyprostí! Ale, tady jako poslední a nejcennější naděje, zbývá to slovo, jehož vyřčení stačí Bohu i člověku k lásce.

To slovo je zázračné, je božské. Žádný zázrak, smysly tělesnými vnímatelný, se mu nevyrovná. V něm je síla, která ze zbabělce činí hrdinu, která člověku zvrhlému otvírá brány ráje. Ať potom přijde cokoliv, každá světská útrapa je jen pobídkou k větší lásce a důvěře. Nejhorší a nestrašnější bédou je zoufalství duše. Je-li tato hrůza tímto slovem přemožena a odňata, ach, to všechno ostatní jsou jen maličkosti, to už jsou rány, které rychle se zahojí a přebolí, pakli si potom člověk vůbec takové bolesti všimá.

Tyto zázraky Bůh koná a chce je konati. Každý člověk mnohokrát v životě v různém stavu svého osudu, naděje, smutku, víry i beznadějnosti vyslovuje ta slova: Ale toliko rci slovem! Jen je třeba vysloviti je jednou opravdu v plném jejich smyslu. Ať za sebe, či za jiného. Ale především za sebe.

Jaroslav Durych.

ALTO EX OLYMPI VERTICE

Z vrcholných krajů Olympu
Syn Otce nejvyššího sám,
jak kámen trhlý od skály
padaje k zemským nížinám,
na obou rozích úhelných
spjal nadzemský i zemský chrám.

Tam onen nebešťanů byt
vždy chválou jenom jásává,
a Boha ve třech osobách
svou věčnou písní vyznává;
k ní za přeslavným Siónem

se zpěv náš družně přidává.

Chrám tento světlem laskavým
nám naplň, králi výsostí,
sem sestup dojat prosbami
a přijmi lidu stíznosti,
zde srdce naše v každý čas
prolévej nebes milostí.

Kéž vymohou zde věřící
pokornou prosbou, voláním
si dary chrámu svatého;

kéž dané přijmou s plesáním,
dokavad v sídla blažená
nevejdou těla skonáním.

Vždy vzdáván dík náš povinný
buď Otci nadpozemskému
i Synu jeho jednomu
i Těšiteli slavnému,
buď chvála, sláva jim i čest
až k věku nespočetnému.

Přeložil Ant. Štemberg.

OBĚŤ NOVOZÁKONNÍ

Svaté přijímání ukončuje a doplňuje svátostnou obětí. První přijímá sám kněz. Jemu svěřila církev konání svaté oběti, jemu také přísluší mešní oběť dokončiti. Čině kříž tělem Páně přijímá pod způsobou chleba, aby po krátkém rozjímání přijal i nejsvětější krev. Přijímáním pod způsobou vína nabývá obětní úkon své plnosti. Tělo a krev, tajemně oddělené dvojí konsekrací, jsou zase spojeny v přijímání, na znamení, že tělo a krev Páně nejsou už ve skutečnosti od sebe odlučitelny.

Také věřící lid je zván k účasti na svaté oběti, vždyť i on je spoluobětíkem. Církev si toho vroucně přeje, a modlitba, kterou se kněz po svatém přijímání modlí (postcommunio), naznačuje často svým množným číslem, že také přítomní věřící měli požívat z obětní hostiny. Ještě dlouho ve středověku bylo svaté přijímání podáváno klerikům i laikům pod obojí způsobou. Později stalo se zvykem přijímání pod jednou, aby se zabránilo rozliti a zneuctění krve Páně. Pravidlem však zůstalo přijímání mezi mší svátou hned po přijímání knězově, aby si tak zachovalo povahu obětní hostiny.

dnes mají si toho býti věřící vědomi a mají přijímat mezi mší svátou, nikoli přede mší svátou nebo po ní, nemají-li k tomu rozumné příčiny. Tak to nařizuje souhlasně s dějinným vývojem římský rituál.

V každé době pečovala církev úzkostlivě o to, aby ani nejmenší částička těla Páně nebyla zneuctěna. Tak předpisuje knězi sbíratí paténou částičky, jež uvízly snad na korporálu, nařizuje mu purifikovati po přijetí krve Páně ústa vínem a omýti konsekrací prsty vínem a vodou.

Když přijal kněz tělo a krev Páně, začíná chor zpívati Communio. Jméno pochází od jeho původu; bylo totiž Communio zpíváno, když kněz podával věřícím svaté přijímání. Z někdejšího celého žalmu zbyla pouze jeho antifona, jež jako introit a offertorium vyjadřuje obyčejně myšlenku svátku nebo církevní doby.

Mystický výklad vidí ve svatém přijímání obraz eucharistické hostiny Páně s učedníky emauzskými, ve zpěvu Communio radostné rozhovory apoštolů a učedníků o zjeveních Páně. Ti, kdož vykládají mši svátou výlučně o utrpení Páně, vidí ve smíšení obou způsob sestoupení duše Kristovy do předpekli, v přijímání knězově pohřeb Páně, když recituje kněz Communio, vzpomínají na Kristův východ z hrobu, při následujícím pozdravu „Dominus vobiscum“, kterak Spasitel po svém zmrtevýchvstání pozdravil učedníky slovy „Pokoj vám“.

Po Communio, když byl pozdravil věřící, modlí se kněz tzv. Postcommunio, prosebnou a také děkovnou modlitbu; i když není vždy tato modlitba v souvislosti se svátkem nebo s církevní dobou, prosíc jen všeobecně o milost a nepřipomínajíc mnohdy ani předcházejícího svatého přijímání, může kněz její všeobecnou povahu specialisovati svým úmyslem.

V postě přidává kněz o feriálních dnech ještě zvláštní modlitbu za křesťanský lid, jenž právě v této době pokáním a kajícími skutky zvýšenou měrou bojuje proti ďáblu a potřebuje vytrvalosti a vyššího osvětlení.

Nadchází konec svaté oběti. Naposledy pozdravuje kněz přítomné slovy „Dominus vobiscum“, přeje jim, aby i mimo chrám po celý den byl Bůh s nimi. A nato je propouští slovy „Ite missa est“, na něž věřící odedávna odpovídali „Deo gratias“, děkující za všechno požehnání, jehož se jim při mši svaté dostalo. Později vyzýval kněz věřící o určitých dnech slovy „Benedicamus Domino“, aby setrvali po skončení mše svaté v chrámu při následujících hodinkách. Při zádušní mši svaté prosí kněz za věrné zemřelé „Requiescant in pace“. Ite missa est a následující kněžské požehnání jsou starobylého původu, kdežto modlitba „Placeat tibi“ a poslední evangelium, jakož i modlitby, jež následují, byly přidány později. Kněz žehná lid s úmyslem, aby mu přivlastnil z pokladu vykonané mešní oběti všechny milosti, jichž potřebuje. Proto mají věřící při udělování této svátostiny se zbožnou důvěrou obrátiti svou touhu právě k těmto milostem. Při zádušní mši svaté požehnání odpadá, poněvadž církev by ráda přivlastnila požehnání této mešní oběti nikoliv přítomným věřícím, nýbrž na prvním místě a v nejhojnější míře nepřítomným zemřelým.

V posledním evangeliu rozjímají kněz i lid o hlubokém vztahu nejsvětější oběti k vtělení Syna Božího, o jehož božství tu miláček Páně tak vznešeným způsobem mluví. Syn Boží stal se synem člověka, aby všechny, kdož se mu u víře oddají, učinil syny Božími. A toto vtělení Syna Božího se v jistém smyslu obnovuje při každé mši svaté, při proměňování, zvláště však při sv. přijímání, kdy se tajemně stáváme s Kristem jedním tělem a jednou krví.

*

Člověk usiluje podati Bohu poctu, jeho důstojnou. Tomuto úsilí vyhovuje tajemná oběť mše svaté. Mše svátá má svým cílem i čest Boží i spojení duše s Bohem. Země se tu spojuje s nebem v oslavování Boha, hlas svaté oběti na oltáři ohlušuje výkřiky rouhavé bezbožnosti a svolává na zemi Boží milosrdenství. Připomíná tvorbu jeho závislost na Tvůrci a potírá lidskou pýchu. A poněvadž se jedná o oběť Bohočlověka, za-stupujícího celý stvořený svět, je mše

svátá nejvyšší chválou, jaká může býti Bohu na zemi vzdávána. Také žhavou touhu duše po spojení s Bohem dokonale splňuje mše svatá. Každý tu může aspoň duchovně přinášeti svou oběť na oltář. Ta oběť, složená na patěnu do rukou knězových, promění se ve svaté tělo a krev Kristovu, bude přijata Bohem a vrátí se, plná nebeského požehnání k svému dárci, vtělí se v něj sv. přijímáním. Syn Boží uzavře každou jednotlivou oběť do své svrchované oběti.

Kéž dá nám Pán vytrvalost v účasti na nejsvětějším tajemství mešním! Kdykoli se slaví památka této věčné oběti, koná se dílo našeho vykoupení. Mše svátá zůstávej středem všeho našeho křesťanského života!

P. Tomáš M. Dittl O. P.

VDOVA

Ctěte vdovy, jež opravdu jsou vdovami," psal sv. Pavel ve své první epištole k Timotheovi, 5, 3—10.

Která je to „pravá vdova“, jež zasluží úcty? Ta, jež byla pravou manželkou a matkou. Žena silná dle Písma, od níž právě Král požádal krásy její.

Snad byly doby, kdy muž její byl slavný ve shromážděních, kdy zasedal se staršími země; důvěřovalo se v ni srdce jeho. Snad ji chválil, když děti ji blahoslavily, neboť mu oplácela dobrým a ne zlým po všechny dny života jeho. Vážil si jí, neb pracovala moudře rukama svýma a dbala, aby všichni její měli oděv dvojí. Byl na ni hrd, neboť síla a krása bývaly zdobou její.

Ale přišla doba, kdy bylo třeba opásati se silou duše a odvahou ruky. Manžel onemocněl. Bylo na ní, aby vztáhla ruku k silným věcem; musila na sebe strhnout autoritu mužovu ve věcech výchovy dětí i řízení domu. Její lampa neuhasínala v noci; bděla u nemocného. Milost byla rozlita na rtech jejích: neustávala těšit, konejšit, povzbuzovat k důvěře, utvrzovat v odevzdání se, být příkladem v trpělivosti.

Vedle smutného lůžka toho, s nímž byla jedno, ani ona nebyla ušetřena přístrachů smrti. Co se stane s ní i dětmi? Černá propast i na ni se zašklebila. Ale Duch Těšitel jí odpovídal: „Pro pravdu, mírnost a spravedlnost tvoji rámě tvé podivuhodně tě zachrání." Odhodlala se rámě to napnout.

Kruté odhodlání, pomoci tomu, koho v Bohu milovala, sestoupit do hrobu! Kruté, viděti, jak za sestupujícím upírají se zlekané, zarmoucené oči jejich dětí. Ale krutější pro ty, kdo tak nemilují. Přišla chvíle zkoušky; nutno obstáti. Pomáhá sestupovati tělu do hrobu v trpělivosti, duši pak před soud v náruč Otce. Ona to byla a nikdo jiný, kdo promluvil s mužem o útěše posledního pomazání.

A teď je sama. Její opora byla jí vzata. Nutno opřít se cele o Boha, který, i když nám bere časnou oporu, má myšlení pokoje a ne zármutku o nás.

Vdovou. Má dítka? Má tedy úkol jasný. Musí jim být nejen matkou nesmírně něžnou, neboť děti jsou raněny ztrátou otce; musí být i otcem, musí se zocelit pro ty případy, že by otcovské energie výchova dětí vyžadovala. Musí často zahleděti se na děti očima toho, který je dovede už lépe milovat s onoho světa, teď, kdy patří... Musí s nimi jednati tak, jak on by jednal, kdyby teď mohl se vrátit.

Je bezdětná? Sv. Pavel radí: ať ta, která je opravdu vdovou a opuštěna, trvá na modlitbách dnem i nocí: ať pro ty, kdo žijí v rozkošech, je mrtva...

K čemu také byla by jinak ta zkouška, kterou Pán seslal na ni? Proč by ji byl vedl až k hrobu, do něhož se ukládala tělesná polovice její bytosti? Proč by ji byl stavěl v tak neodbytnou blízkost soudu a věčnosti? Ten, bez jehož vůle ani vlas s hlavy naší nepadne, nebýval by měl úmyslu při tom, když dával odpadnouti od nás bytosti, kterou nám určil, aby s námi byla jedno? Co jiného může chtíti po nás všemi ranami, než naše posvěcení?

Církev dovoluj e ovdovělým vstoupiti znovu v manželství. Svatý Pavel přesto mluví o vdovách „vybraných" k pomoci v apoštolátu, od nichž žádá, aby byly vdovami po jediném muži. Dojista, na věčnosti jen ďábel ještě je schopen řevnivosti; ale pro hloubku a vznešenost křesťanského charakteru zde na zemi, pro vhodnost jeho k apoštolátu má světec svá znamení.

Další jsou. Možnost svědectví, že vdova vychovávala děti, prokazovala pohostinství, myla nohy svátých, pomáhala zarmouceným a snažila se konati dobro ustavičně. Zvláště chce od vdovy lásku spořádanou v koncentrických kruzích: napřed k „lidem domu svého“, příbuzným a stejné víry...

Mýti nohy svátých... pokorně sloužiti těm, kdo evangelisují, kdo konají cesty za dušemi, za jejich spásou. Vznešená služba, jež staví vdovy podle cest, kudy kráčí apoštolé, a otevírá jim pohostinsky domy ovdovělých... Je vydána posměchu a pohrdání světa a v něm vdov nepravých, vdov ne jediného muže, vdov, jež odhazují vdovský šlář po

mrtvých i živých ? Co to vše může ubrati klidu duši, která se modlí s žalmistou (118,95-96): „Porozuměla jsem, Hospodine, přikázáním tvým; viděla jsem, že i co nejdokonalejšího je na světě, se končí, tvá přikázání jsou bez mezí. (118, 75): Poznala jsem, Hospodine, že soudy tvé jsou pravé a že právem jsi mne ponížil; pronikni tělo mé bázní svou... Spomozíš služebnici své, jež nemá jiné opory než tebe, Hospodine; neboť víš, že pohrdám slávou hříšných... „ Vdova, jež zvolila si „mýti nohy svátým" raději než slávu hříšnic, uslyší dojista jednou jást andělů, jež Officium uvádí v Commune svatých žen: „Blíží se (Beránek) s elitou žen, shledáte ho se spravedlivými a věřícími. Aleluja!“

B. Dlouhá

MYSTIK SE DÍVÁ NA DOMÁCÍ ZVÍŘATA

Dobrořečte, všechna zvířata divoká i krotká, Pánu: chvalte a nade všechno ho vyvyšujte na věky. (Dan. 3. 81.)

I

Mnohé by nám bylo jasnější, kdybychom uznali, že náš rozum je omezený. Nemůžeme všeho chápati. Základní vadou lidského myšlení je kolísání mezi krajnostmi: hned si myslí filosofové, že porozumí všemu, hned zase pochybují o rozumovém poznání a říkají, že v ničem není jistoty. Obojí krajnost je bludem.

Člověk nejprve přecenil své schopnosti a jako titan rozpřáhl ruce, aby uchvátil a pronikl vesmír. A když poznal, že zhřešil přílišnou důvěrou v sebe, klesl na mysli a oddal se naprosté skepsi. Vše — a nic, jak nesmírný krok!

Když se přecenil člověk, neuznával tajemství. Nepřipustil, že by byly pravdy, které v řádu vyšším jsou zřejmé, ale v řádu poznání přirozeného přesahují lidský rozum. Jsou-li vyšší bytosti než člověk, jest i vyšší poznání než lidské. Toto vyšší poznání převyšuje sice rozum člověka, ale neodporuje mu. Násobilka na příklad je poznání vzdělaného člověka. Senegalec neumí násobilky. Lze říci, že násobilka odporuje rozumu, jelikož Senegalci je tajemstvím ?

Člověk neví vše. A nikdy nebude všeho vědět. Bylo by třeba, aby měl rozum naprosto dokonalý, když by chtěl vše vědět. Musil by se stát Bohem.

Myšlenky některých lidí o Bohu se podobají asi tak „myšlenkám" kočky o člověku. Kočka, jak známo, nelze k člověku a zůstává takřka na obvodu lidského života. Je chladně netečná, povýšeně lhostejná k lidem. Dává se hladiti s milostivou shovívavostí, jako by si řekla, že už je třeba těm lidem dovoliti nějakou tu neškodnou libůstku, když jim to dělá dobře. Proto se nechává hladiti od kohokoliv, neboť je zvyklá pohlížeti na lidi jako na své otroky, kteří nemají na světě jiného úkolu než obsluhovati kočky. Hodíme-li kočce kost, myslí si asi: Jsou ti lidé sprostí — oni si myslí, že já budu jíst, co oni nechtějí žrát. Všemi lidmi pohrdá a žádného nepokládá za svého přítele nebo pána.

V Egyptě ctili kočky jako božské bytosti a pohřbívali je s královskou nádherou. Před padesáti lety byly objeveny u Bastu, Beni Hassanu a Siutu rozsáhlé kočičí hřbitovy. Chytrí lidé v novověku, kteří nebyli zbožňovateli koček, počali z kočičích mumií dělati umělé hnojivo.

Tak hledí mnozí na Boha: ne jako na svého Pána, ale jako na svého služebníka, který sídlí na nebesích proto, aby plnil, co si přejí na zemi.

II

Pes nebyl nikdy zbožňován. V Asii a Indii jej pokládali za zvíře nečisté. V Číně ho zabíjejí a jedí. Maeterlinck o něm napsal, že je nejšťastnějším tvorem, neboť našel svůj ideál v člověku. Miluje člověka a slouží mu. Raduje se se svým pánem a trpí s ním. Žije jen pro něho. Teskní, zemře-li pán, a steskem hyne. Rozumí slovům lidským. Chápe každé hnutí a každý pohled svého pána. Zuřivě štěká a doráží na ty, kteří by chtěli ublížit pánovi. Rozzná přítele a nepřítel. Nezná míry v radosti ani v žalosti. Pán jest mu vším. Spokojí se s kůrkou. Je vděčný za každé slůvko a za každé pohlázení. Provází mladého Tobiáše. Líže hnisající rány Lazarovy. Trhá tělo bezbožné Jezabely. Je pomocníkem pastýřů.

Pes není pouhou tečnou lidského života. Živě se ho účastní, ač mu plně nerozumí. Miluje člověka a slouží mu, i když je chorý a chudý. Žebrákův pes hladověl. Šel mimo bohatý pán. Podal psovi pamlsk. Pes jej vzal, ale nenásledoval pána: vrátil se k žebráku.

Matka sv. Dominika měla sen, že porodí psa, nesoucího v hubě pochodeň. A syn její stal se psem Páně, hájil pravdy Boží proti kacířům a pochodní svého slova zapálil svět. Bylo by dobré, kdyby na jeho náhrobku v Bologni místo baculatých renesančních andělíčků vytesán byl z mramoru pes.

Neb větší cti nemůže dostati se žádnému člověku, než že byl věren Pánu svému.

III

Bylo zima a z celého hnízda se vylíhlo jediné kuřátko. Vzali je do kuchyně. Tam trochu oschlo a potom pištělo. Bylo mu smutno. Brzy běhalo za každým jak psík. Kuře musí mít někoho, za kým by běhalo. Není-li kvočny, běhá za kýmkoliv. Živý to obraz duše, která ctí Boha. Člověk je tvor náboženský. Nectí-li pravého Boha, ctí nepravého. Duše věří. Atheism je prázdné slovo. Nějakého boha má každý, i kdyby to mělo být vlastní břicho. Každý něco vzývá. Každý slouží svému bohu. Každý mu přináší nejvzácnější oběti.

Ó atheisto, nač se povznášíš na křídlech pýchy a chceš se podobati orlu, když jsi jen ubohým kuřátkem, jež piští úzkostí a hladem ?

IV

Tak známý obraz: kačenky, které vasedla kvočna. Přivedla je k rybníčku. Vběhly jí všechny do vody a nic nedbaly jejího žalostného naříkání. Pochvalovaly si studenou vodičku, žblechtaly se zobáčky v ní, pohružovaly se hbitě.

Tak duše chovaná pod křídly tohoto světa a přivyklá teplému jeho laskání opouští jej rázem, když Bůh jí zjeví svou krásu a probudí v ní hlas pravé její přirozenosti.

V

Do dřevěné klece dali husu a třikrát denně ji nACPávali kukuřicí. V hrnku měla trochu špinavé a teplé vody — to nebylo ani k napití, neřku-li k oprání. Její krk býval kdysi lesklý, bílý: krmením zežloutl, peříčko na něm zplihlo a slepilo se. Křídla, kterými kdysi mávala vesele, když ráno vycházelo slunko, sklesla jí po stranách, jak by byla přeražena. A zobák otevřený horkem a žízni. Tamto tiché gagotání — jen těžké, přiškrcené rochtání.

Ó duše, tvůj obraz! Křídla máš a nevzlétáš. A vzlétati nebudeš, dokud budeš v zajetí tohoto světa a dokud se sytiti budeš jeho požitky.

VI

V kout dvorku stékala se močůvka a kal. Za horkých dnů se tam chladíval vepř. Když vylezl z té lázně, by celý černý a smrdutý. Z dlouhé chvíle přerypoval hnůj. Měl-li hlad, vrískal, jako by ho na nože bral. Když mu nalili nápoj s brambory a otrubami, vlezl do koryta i s nohama a vyžíral je mlaskaje a frkaje. Nečisté zvíře, pro které šel na smrt stařec Eleazar a jehož se zhrozil Petr, když je spatřil ve vidění na střeše domu Šimona koželuha.

V Benátkách vystavovali obraz: polonahá dívka se zavázanýma očima má na provázku uvázaného vepře — ten ji vede. Dole nápis; Pornografia. Řekl jsem si, že to není jen symbol špatného umění, ale i špatného života. Takoví jsme: jdeme životem s očima zavázanýma a vede nás vepř — požívačnost a nečistota. To je cesta, na které zahyneme.

VII

Les zazníval křikem. Panští dřevaři stahovali skácené duby se stráně. Díval jsem se, jak to dělají. Uvázali kmen na řetěz, připřáhli pár volů a potom je bili násadkami bičů nadávající a klnouce. Voli schýlili hlavy, jho se jim zakouslo v šíji, kůže na hřbetě se svařila. Vpřed nahnuli svá mohutná těla, potácivě vykročili. Kmen ryl do země hlubokou brázdu. Hlína se nakupila a zatarasila cestu zcela. Nové rány. Nové klení. Znovu zabrali volí vší silou. Řetěz praskl a části puklého článku vylétly, jak by z ručnice byly vystřeleny. Jen to v habří zaharašilo. Voli, jak byli vychýleni, letěli vpřed, až padli mezi pařezy. Chlap přiběhl a násadkou je bil přes oči. Z kolen jim vytékala krev, z tlam bílá pěna a byli biti přes oči. A ty oči opěvoval Homér. Ani bohyně Olympu neměly očí krásnějších. Voli vstali pomalu a tiše. Řekl bys skoro, že jsou jak mučedníci křesťanství, kteří neodpírají zlému. To se snad zdá lidem hloupostí. Nazývají vola hloupým. Je pokorný a trpělivý. A proto je moudrý. Lidé mu nerozumějí. Nejsou křesťany a nechtějí jimi být. Pán zve: Vezměte jho mé na sebe — učte se ode mne — jho mé je sladké a břímě mé jest lehké. Vůl — nosič jha — stojí s oslem u jeslí Ježíškových. Kristus přišel mezi své a svojí ho nepřijali. Svět mu neporozuměl. Svět byl pyšný. Hospodin děl:

Zná vůl hospodáře
osel svého pána:
Izrael však mne nezná,
lid můj rozumu nemá. (Is. I. 3.)

VIII

Vidím ho uvázaného na dlouhém provaze mezi duby křemeláky. Odřená, šedivá srst, bělavé obočí, šikmé, hluboké a smutně černé oči. Neříká nic, když ho pohladím. Otrhaný kluk příběhne s měchem trávy. Hodí oslu na hřbet, sedne si a prutem švihá, aby hodně běžel. Po zlém s ním nesvedou mnoho. Zalíbí-li se mu, zastaví se u kamenné zídky, aby si ukousl vyčnívající trs žebříčku. Říkají, že je umíněný. Sami dělají někdy horší věci, jen že je dovedou krásněji

jmenovati. Co je u osla umíněnost, nazývá se u člověka třeba láskou k vnitřní svobodě. Takovým ho učinili, poněvadž ho bili bez příčiny. Bili ho, i když jim sloužil. Málokdo ho politoval. Leda nějaká dáma z lázeňského domu. A když se ptala rozcitlivěle, proč toho ubohého oslíčka tak bijí, řekli: Však to není křesťan!

A v té zemi žil světec, který ho nazýval bratrem. Ten světec zkoušel sám na sobě všechny ty zlé věci, které trpěti musí nebozí oslové. Trápil své tělo ukrutnými posty a přísnou kázní. Myslil, že tělo jest jen jakýsi bratr osel, který nesmí mnoho žrát, aby ne- zbujněl, a kterého neškodí občas švihnout prutem, aby nezlenivěl. Avšak když umíral slepý a zesláblý, více lékaři než nemocí zmořený, litoval, že bratra osla tuze trápil. Nelitoval zajisté již pro sebe, an již nic nemohl napravit, ale pro jiné, aby se klamně nedomnívali, že dobře slouží Bohu, kdo ničím přirozenost a pustoší tělo, které má býti pomocníkem duše.

IX

Běhával jsi volně po stepi. Lidé tě chytli a ochočili. Stal jsi se jim dobrým druhem, účastníkem jejich slávy i utrpení. Rytíře v železném brnění jsi nosil do dalekých zemí. Po širokých silnicích jsi tahal těžké formanské vozy. Kráčel brázdou za zpěvu skřivánčího. Nosil jsi krále ke korunovacím a vozil jsi kočovné komedianty v dešti a psotě. Běhal jsi v nádherných hipodromech a vláčel jsi v podzemí uhelné vozy. Nahradili tě páchnoucími a hrčícími stroji. Tím lépe, neboť jsi přestal býti otrokem běhajícím od rána do noci po dlažbě velkých měst. Před padesáti lety se říkalo, že Paříž je rájem žen, očištěm mužů a peklem koní. Zůstal jsi u těch, kteří mají rádi tvé ržání. Zůstal jsi u dobrých lidí. Život lidský by neměl poesie, kdyby v něm nebylo tebe. Srostl jsi s člověkem. Když lidožrouti v Peru po prvé tě spatřili, jak neseš misionáře, pokládali tě i s jezdcem za jedinou tajemnou bytost. Bez tebe svátý Jiří nebyl by vítězem nad krutým drakem, bez tebe svátý Martin nebyl by hrdinou lásky, bez tebe svátý Václav nebyl by ochráncem svého lidu. Ty pomáháš pracovat, trpět, vítězit. Tys nejen poesie, tys přeblahý příslib, že člověk není sám. Tys věčný znak božské milosti, síly, jež pomáhá přemáhat zlo. Koníčku milý!

Dominik Pecka.

MODLITBA.

Dítka mluví se svou matičkou, s otcem; sdílí s nimi své potřeby. Podává své zážitky, s úsměvem vykládá o svém štěstí, s trpkostí si stěžuje na bolest a hledá pochopení v radosti i hořkosti. Tím dostupují ony zážitky vrcholu a dítě zapomíná. Duše je uklidněna, uschnopněna dalšího zdárného vnímání. Anž je si toho dítě vědomo, je mu sdílení s nejbližšími příbuznými nutností. Načerpává jím nových sil.

Člověk žije ve změnách materiálních, majících vliv na jeho ucelení. Prožívá divoké honby vášní všelikých druhů ve svém srdci, je utmácen, zklamán světem — přáteli, s nimiž v úzkém spojení prožíval chvíle tiché radosti — a nenalézá útěchy. Hluběji a hlouběji se zarývá do duše tíseň, to vše, co býti sděleno přineslo by klid, mír a vzpruhu.

V tísní, duševní trýzni, třeba neviditelné, ale hluboce a trvale působící v podvědomí, hledá něco, co by zmírnilo palčivost, utlumilo a zdusilo krutost zákona zklamání, jež je příčinou odvratu od lidí po stránce vnitřní a cestou k hledání Věrnosti. Hledání Věrnosti, trvalého přimknutí k Ní celou silou a věrou v útěchu Její je naplněno nitro. Již je naplněno. Ba více; přeplňuje se! Tlak na stěny, tlak na dno i vztlak roste úměrně s délkou dne. Už nesnese těsnění. Výkřik! — Všechen bol, stísněnost, tesknota, odlétá tímto výkřikem a vyplňuje zvolenou ideu. Cítí se vracející klid, vyplněná mezera, znovu nabytá síla.

Dynamitem se trhá skála. Skrytý dynamit v duši roztrhal pouta její, uvolnil ji, vrátil jí život.

Modlitba. Hled vzhůru k ideji Věrnosti, Útěchy, Klidu a Síly. Modlitba vytryskla z potřeby duše, bez ní se člověk neobejde; jako voda narazivši na neprostupnou vrstvu se hromadí, až si najde cestičku a jí pak teče, třeba pomalu, ale vytrvale. Modlitba prýští z duše. Zvlažuje pustá místa, skrytá, nepřístupná a obrací je v úrodná pole. Přetvořuje světy! Ze slabého činí hrdinu, bolest obrací v sílu.

Modlitbou vroucí, silnou, vrací se klid ztracený na periferii světa, přichází požehnání trvalé působnosti! Modlitbou žijeme!

J. Dohnal.

ŽHÁŘI BOŽÍ

Letíme světem — psanci my země,
za námi řítí se šilenců dav;
planoucí Pochodně hořící Lásky

do srdcí vrháme, do vyschlých hlav!

Světem jsme štváni a zhrdaní bratry,

s posvátných Oltářů vůle my Boží
vzali jsme Oheň, teď nesem jej světem;
zběsile hází dav v cestu nám Hloží.
Světlo jim neseme, proto nás bijí,
divoké vášně vztek šlehá jim z tváří;
nechápu, jinak že nemůžem žiti:

Oheň to Pána v nás — Boží my Žháří!!

Rozžítat Pravdu — toť úděl nám daný.
Stráveni Láskou, když Duch námi vane,
v Oheň vše měníme, k čemu se blížíme:
Ustanem ? Ano ! Až svět celý vzplane !!!

Vlast. Ronet.

ZŮSTAŇ S NÁMI, NEB SE PŘIPOZDÍVÁ

Když nás zahalují úzkosti protivenství, začíná se stmívat. Když zármutek nás schvacuje, již se připozdívá. A poněvadž jsme se utekli k Tobě, jenž jediný patříš na bolest a strast, zůstaň s námi, hle, již se připozdívá. Tys občerstvení ztýraných srdcí, tys útočiště a útěcha, neb ty máš moc a tvá jest vláda. Oči všech nás upírají se k tobě, jen po tobě touží žíznicí duše, zůstaň s námi, neb se připozdívá. Jen ty dáš píseň veselí v noci, tys věží síly před těmi, kdož nás utiskují. Oko tvé lásky patří na vše, co je ve světě, ó zůstaň s námi, neb se připozdívá! Tebou vzplane nám k večeru polední zář, a když se domníváme, že jsme zničeni, jako jitřenka nám vzejde. Kdo v tebe doufá, nikdy není zahanben. Zůstaň s námi, neb se připozdívá! Již se nachýlil den a večery se dlouží, neboť čím více se blíží konec světa, vzrůstá nepravost a chladne láska. Aby nezhasly v noci naše svítilny, zůstaň s námi, Pane, neb se připozdívá. Sklání se večer nad světem, zapadá i slunce spravedlnosti a mráz nepravosti zebe lidské pokolení. Noc nevěrnosti všecky halí a hasne světlo pravdy. Abychom neklesli s klesajícími, zůstaň s námi, neb se připozdívá. Již nastává večer mého života a nemoc šíří mé tělo. Již mi kyne krutá smrt. Strach a děs otřásají svědomím, jež se hrozí strašného výroku soudcova. Ale ty, Pane, jemuž dal Otec veškerý soud, zůstaň s námi, neb se připozdívá. Do tvých rukou poručím svého ducha. Nevydávej duše, jež tebe vyznává, mocnostem temna. V tobě jediném jest naše spása, k tobě obracíme své zraky, abychom nezahynuli. Z velikosti tvého milosrdenství čerpá mysl svou důvěru. Zůstaň s námi, neb se připozdívá!

Sv. Bernard.

Můj Pane a můj Bože, hledá-li tě někdo čistou a nezištnou láskou, dej, aby tě našel podle své vroucí touhy. Vždyť nejsi-li to ty, jenž se nám první ukazuješ a předcházíš ty, kdož po tobě touží ?

Sv. Jan od Kříže.

PŘIJÍMEJME PŘI MŠI SV.

Eucharistie má tu zvláštnost, že je svátostí, která trvá. Ostatní svátosti jsou jen ve chvíli přísluhy, kdežto vytvoření a přísluha Eucharistie jsou rozdílné kony a mohou býti od sebe odděleny dlouhou dobu.

Důvod tohoto rozdílu je známý. Svátosti jsou viditelné prostředky, jichž Bůh a Bohočlověk Ježíš Kristus užívají na vlití milosti do našich vykoupených duší. Tuto schopnost mají svátosti z Boží moci, která jimi prochází v krátké chvíli, kdy bývají přísluhovány. Zcela jinak je tomu v Eucharistii. Prvek svátosti zvaný látkou je v ní předmětem posvěcení — konsekrace. A jakého posvěcení! Zcela jiného, než jakého se dostává látce každé jiné svátosti. A opravdu, není to nic méně než úplná proměna podstaty chleba v podstatu těla a podstaty vína v podstatu krve Ježíše Krista, i když způsoby či případy chleba a vína zůstávají takové, jak byly. Místo druhotné výkonné moci — jako v ostatních svátostech — je tedy v Eucharistii člověčenství Ježíše Krista, jež je spojeno s Bohem a prvotním nástrojem vlití veškeré milosti. Místo přechodné moci jako v ostatních svátostech je tedy v Eucharistii trvale a skutečně člověčenství Ježíše Krista; jeho přítomnost a svátostná účinnost duchovního pokrmu trvají tak dlouho, jako svátostné způsoby.

Odtud ta možnost přísluhovati svátost Eucharistie dlouho po tom, když byla připravena. Odtud také s možností uchovávatí nejsvětější Svátost zákonitá oprávněnost podružných způsobů úcty nejsvět. Svátosti. Nelze připustit, aby někdo tyto dva body popíral.

Avšak neméně nepřipustnou by byla nevšímavost vůči posvěcení, konsekraci, jemuž děkujeme za Eucharistii. Neméně nepřipustným by bylo zapomínati na přirozené spojení přijímání Svátosti s konsekrací. Mám v úmyslu vám povědět proč. Je toho opravdu třeba? Pro jednoho snad ne, pro druhého snad ano; ale pro nikoho to nebude bez užitku. Bohumilý zvyk častého sv. přijímání je na některých místech provázen nepěknou netečností právě k tomuto spojení přijímání Svátosti s konsekrací (totiž přistupují k sv. přijímání bez účasti na mši svaté — p. red.). Chvalitelná zbožnost v druhotných projevech (sv. požehnání atp.) eucharistické úcty je na některých místech provázena nedostatečnou vážností k vlastní hodnotě k eucharistickému posvěcení, konsekraci.

*

Povězme si napřed něco o vlastní hodnotě eucharistické konsekrace — (proměňování, jak říkáme v češtině). Bylo by nepřipustno ji pokládati za pouhý prostředek na přípravu svátosti a na umožnění přijímání.

Vždyť to eucharistické posvěcení látky Eucharistie není nic menšího než oběť mše svaté. A oběť mše sv. je stejnou s obětí na Kříži, ovšem v jiné podobě.

jiné podobě a na jiném místě. Totiž již ne více v plánu vlastního Vykoupení; to je dokončeno. Ale v plánu přivlastnění plodů Vykoupení všem vykoupeným duším. Opravdu je mše svátá jedním z nejvýznačnějších prostředků, jimiž nám Bůh sdílí milost, kterou nám Vykupitel zasloužil na Kříži.

Nemůžeme o všem pojednat, tož nechť stranou bohoctnou cenu oběti mše sv., její výsostnou cenu jako náboženského a bohoctného úkonu. Všimneme si její ceny jakoby svátostné, kterou jsme jí právě přiznali. Oběť mše sv. byla jako ostatní svátosti ustanovena Ježíšem Kristem a jako ostatní svátosti má, pokud se týče udílení milostí onu zvláštní účinnost nazývanou bohoslovci „ex opere operato“, tj. z úkonu samého, nezávisle na osobě připravující či přísluhující svátost. Chci tím říci, že má vlastní a vnitřní účinnost zřejmě nezávislou na stavu toho, který ji přináší nebo za které se přináší. Po pravdě se tato vnitřní účinnost mše sv. neprojevuje přímým vzbuzením milosti jako u ostatních svátostí. Není z řádu fyzického, nýbrž normálního. Neboť ostatní svátosti jsou nám přímo udíleny a působí přímo v nás, kdežto mše sv. je přinášena Bohu a na něj působí, aby jej účinně pohnula, aby on nám udělil milost. Ne tak jako modlitba; ale působí jako zlatá mince s obrazem Vykupitelovým a té Bůh nemůže zamítnouti. Avšak jsou-li svátosti přímou, fyzickou příčinou vzbuzení milosti, přece jsou v rukou Božích jen nástrojem, prostřední příčinou. Mše svátá nabývá povahy hlavní příčiny, ač je příčinou pouze morální (K pochopení rozdílu příčiny morální od příčiny fyzické buď uveden příklad: otec poručí synovi, aby napsal dopis. Otec je příčinou morální, syn je příčinou fyzickou, že dopis byl napsán.) a z nemylné zásluhy.

Zbývá ještě vytknouti poslední bod, abychom dokončili porovnání mše sv. se svátostmi; promluvíme o obojím jako o prostředcích, jimiž se nám přivlastňuje ovoce Vykoupení. Svátostmi nabýváme milost trvalou, přímo ospravedlňující a posvěcující. Kdežto ze mše sv. máme přímo jen hojnost milostí pomáhajících. Pravím „přímo“, neboť pro „nepřímo“ je tomu jinak. A tak nás toto přivádí k druhé věci, totiž ke spojitosti sv. přijímání s eucharistickým posvěcením, tj. s obětí mše sv.

*

Tato spojitost pochází z jasné vůle Ježíše Krista.

Vezměme Eucharistii, jak byla ustanovena. Ježíš Kristus se nám chtěl dáti za pokrm pro nadpřirozený život. A tu bylo podle zákona svátostného symbolismu vhodné, aby za látku této nové svátosti, kterou chtěl ustanoviti, vyvolil některou z obvyklých částí naší tělesné potravy. Chléb se vmlouval sám sebou. Zbývalo jen jej proměnit v lidskou podstatu; ničeho jiného nebylo třeba.

Nicméně Ježíš Kristus připojil k chlebu víno, které změnil v podstatu své krve (všimněme si, že napřed proměnil chléb samotný ve své tělo). Proč to? Řeknete, že chtěl zúplniti náznak, symbol potravy — Eucharistie tím, že na přípravu Eucharistie užil podstatných částí úplného jídla. Ničeho proti tomu nemám. Než pomněte, že užívání eucharistického vína působí v přísluhování přijímání tolik obtíží, že církev v latinském západě uznala vhodným od toho upustiti. Církev se tím jistě nijak nedotkla Eucharistie jako svátosti k naší nadpřirozené obživě, ani podstatného náznaku potravy. Toto nás vybízí přesvědčit se, zda Ježíš Kristus neměl při užití chleba a vína na přípravu Eucharistie jiného úmyslu, než vyhovět podmínkám svátostného ustanovení. Svátá Večeře touto dvojí odlišnou proměnou chleba v tělo a vína v krev Ježíše Krista představovala a předem uskutečňovala ve svátostném způsobu odloučení těla Vykupitelova od krve; to se mělo vkrátku uskutečnit v oběti Kříže. Pouhá shoda! Nikoliv. Je-li Večeře svátostným „předběhnutím“ oběti na Kříži, pak je to z moci výslovné vůle Ježíše Krista. Jen se podívejme na slova eucharistického posvěcení například u sv. Lukáše (22,19): „Toto jest tělo mé, které se za vás vydává... Tento kalich jest nová úmluva (potvrzená) mou krví, která se za vás vylévá.“ Eucharistické tělo je tělem Ježíše Krista obětovaným za naše Vykoupení. Eucharistická krev je krev Ježíše Krista vylitou za naše Vykoupení.

Možná, že řeknete: „To je konečně přirozené. Což není eucharistické přijímání obětní hostinou obdobnou posvátným obětním hostinám mojžíšského zákona?“ Nezdá se, že by sv. Pavel byl stejného názoru. Píšeť v listě Židům (13, 10nn): „Máme oltář, z něhož jisti nemají moci ti, kteří slouží Stánku (totiž mojžíšskému, starozákonnímu). Neboť těla zvířat, jejichžto krev za hříchy vnáší velesvatyně, spalují se vně ležení. Proto vně brány trpěl i Ježíš, aby posvětil lid svou krví.“ Oběť Kříže patří k tomu druhu obětí, které podle mojžíšských obřadních předpisů neměly společné obětní hostiny.

Nahlížíme-li na Eucharistii pouze jako na svátost naší duchovní obživy, tu také není třeba, aby byla svátostným představením oběti Kříže; vždyť i tato oběť, která jest obětí za hřích, nevyžadovala za přirozené zakončení

eucharistické hody. Neprospělo by valně dovolávat se oběti velikonočního beránka, po níž býval beránek celý sněžen. Je to jen předobraz Ježíše Krista obětovaného na Kříži a dávajícího se v Eucharistii za duchovní potravu.

Konečně jsme přivedeni k tomu, abychom podali toto vysvětlení: Spojiti Eucharistii s obětí Kříže se Ježíši Kristu zamlouvalo z dvojího důvodu. Byla to totiž vznešenost Eucharistie a její postavení vůči ostatním svátostem. Eucharistií dochází naše účast na ovoci Vykoupení svého vrcholu. A na druhé straně je Eucharistie korunou celého svátostného řádu. Zdaž nebylo vhodné, aby v křesťanském hospodářství spásy, kde všechna milost pochází z výkupné oběti Kříže, nebyly průtoky milosti — a těmi jsou svátosti — mezi sebou spojeny? Nebylo vhodné, aby Eucharistie, v níž se toto spojení dovršuje a jež nám sama přináší nejvyšší dar Vykupitele, byla pamětním obrazem a obnovením oné oběti?

*

Tak jsme dlouhou cestou došli k našemu pravému názoru. A ten jest: přijímejme při mši sv. Prozatím mi postačí položit vám tuto otázku: Myslíte opravdu, že při podávání a přijímání Eucharistie můžeme jenom tak lehce rušit o úzké a vhodné pouto, jímž Ji Ježíš Kristus chtěl již při samém ustanovení spojit s výkupnou obětí?

Abych pravdu řekl, i kdybychom tomu chtěli, tak toho přece úplně nemůžeme. Dnes jako při Večeři v sobě obsahuje příprava svátosti Eucharistie oběť Kříže, která se stala obětí mše sv. Přijímání pod obojí mohlo býti v latinské církvi beze všeho zrušeno, ale proto církev nezmenšila povinnost proměňovati pod obojí způsobou. A to stačí, aby úmysl Ježíše Krista byl v podstatě zachován.

Avšak právě tato věrnost církve nás upozorňuje a doléhá na nás. Jako pořízení svátosti Eucharistie nutně vyžaduje přinesení oběti mše sv., právě tak užívání Eucharistie ve sv. přijímání žádá nejvyšší vhodné účast na mši sv. Je třeba, aby před účastí na ovoci Vykoupení svátostným požíváním těla a krve Spasitele bylo Bohu obnoveno obětování vznešeného projevu nábožnosti a lásky, v čemž tkví oběť Kříže, a abychom se k němu v činné účasti přidružili.

S praktického stanoviska je to zřejmé. Kdo by chtěl přijímati, aniž by se připravil? Přihlížíme-li k svátostné účinnosti sv. přijímání, tu příprava je důležitější nežli díkůčinění. Neboť příprava a ne díkůčinění je přímým měřítkem svátostného účinku sv. přijímání a to tím, že ovlivňuje uzpůsobení duše ve chvíli eucharistické hostiny. Tak je účast na mši sv. řádnou přípravou na sv. přijímání. K tomu je mše sv. V tomto smyslu je účinnost mše sv. zvláštního druhu, skoro svátostného. Hojně pomocné milosti, které nám mše sv. nemylně zasluhuje, se nesou právě k této přípravě, kterou mše sv. dovršuje tím, že rozdmýchává v duši oheň lásky a tak nás očisťuje z všedních chyb.

*

Tož choďme na mši sv. a při ní choďme k sv. přijímání. A ještě více! Pokud lze, přijímejme ty svaté Hostie, které byly proměněny při slyšené mši svaté. Svatá věda o Eucharistii nás vskutku vede až sem.

Oběť mše sv. obnovuje oběť Kříže, aby nám přivlastnila ovoce Kříže, což se děje zvláště ve sv. přijímání. Oběť mše sv. je v podstatě stejnou s obětí Kříže a právě zmíněným novým učením se navzájem liší. Za prvním rozdílem jde druhý, prakticky velmi pozoruhodný rozdíl. Oběť Kříže přinesl Ježíš Kristus sám. Oběť mše sv. přináší Ježíš Kristus a jeho církev. V oběti mše sv. se církev, tajemné tělo Kristovo, spojuje se svou Hlavou v jednu oběť a v jednoho obětníka. Za těchto podmínek se má obnovovati oběť Kříže, aby byla hlavním pramenem přivlastnění ovoce Vykoupení a aby otevřela cestu k sv. přijímání.

Při každé mši sv. je církev Ježíše Krista v této veliké roli zastoupena knězem a ostatními účastníky. Takto vzato je každá mše sv. čímsi samostatným. Není pochyby, že mše sv. je vždy společnou obětí Ježíše Krista a celé jeho církve. Ale stejným dílem je na základě zvláštního nároku mši sloužícího kněze a přítomných účastníků. Co jsem právě řekl o církvi, spojující a sjednocující své obětní dary a oběť s dary a obětí Kristovou, platí tím více o tomto knězi a o těchto účastnících.

Nás nyní zajímá role účastníků; tož ji prohlédněme zblízka. Účastníci jsou farní či řeholní společnost, v týdnu je to skupina křesťanů a křesťanek. Nepředpokládám, že by mše sv. byla sloužena na jejich úmysl, toho není třeba. Beru účastníky jako pouhé účastníky, ale poučené o vznešeném tajemství mše sv. i o svém činném úkolu při mši sv. Opakuji slovo „činný úkol“. Jistě účastníci neposvěcující Eucharistii neslouží v pravém slova smyslu mše sv., to je věc kněze samotného. Ale ve spojení s knězem a odvisle na něm opravdu spolupracují na oběti. „Obec“ přítomných věřících je na to vybavena vlastností, kterou můžeme v širším slova smyslu nazvat kněžstvím. Zdaž každý z nich nemá v křesťanském znamení jistý podíl na jediném kněžství Kristově? Rozumí se samo sebou, že v poměru ke svátostem je to jen schopnost trpná, totiž přijímati je, ale ve mši sv. je cosi víc než pouhé pořízení svátosti. S pořízením Eucharistie nutně souvisí oběť, to jest nejvyšší úkon křesťanské úcty k Bohu. A jde-li o úkon křesťanského kultu, tu křesťanské znamení představuje činnou schopnost, nedokonalou sice, avšak skutečnou. A obec přítomných přináší z moci této

schopnosti s knězem eucharistickou obětí. Nekřtění toho nemohou, i kdyby byli věřícími, i kdyby byli katechumeny, i kdyby byli ve stavu milosti.

Pokřtění účastníci a zároveň údy církve, zvláště jsou-li milostí živými údy, mají ještě více, jsou schopni býti obětovány knězem a jako oběti se mohou i sami s Kristem a v Kristu obětovati. Rozumějte slovu oběti, že se totiž s Kristem dávají a obětují Bohu v upřímném klanění a úplném odevzdání. Pokud se jich osobně týče, druží se k tomu vznešenému bohoctnému projevu, jímž se Ježíš Kristus sám dává svému Otci, v čemž skutečně spočívá oběť Kříže.

Opravdu je tato mše sv. mší účastníků. Hostie, jichž posvěcení tvoří jádro mše sv., jim patří. V nich již nastává první mystické spojení účastníků s Ježíšem Kristem, jenž se s nimi dává Bohu v jediné oběti. Tyto hostie jsou zvláště schopny je duchovně živiti. Úplným zachováním řádu stanoveného od Ježíše Krista jsou účastníci dokonale připraveni, aby požíváním sv. Hostií měli hojný podíl na ovoci Vykoupení.

Sv. přijímání mimo mši sv. je ochuzeným přijímáním. Je to věru soukromé a laické přijímání. Přijímání při mši sv. a Hostií posvěcených na téže mši sv. je dokonalým přijímáním. Je to přijímání, kde křesťan vystupuje jako člen a představitel církve, přijímání skoro kněžské. Jest opravdu cele tím, čím má býti: účastí na ovoci výkupné oběti obnovované, aby řečeným křesťanům účastným na mši sv. bylo ono ovoce přivlastněno.

Nyní se obracím na vás, drazí spolubratři v kněžství. Vám patří pořizovati a podávati Eucharistii. Ve vašich rukou je krásná a spravedlivá věc sv. přijímání při mši sv. a z Hostií posvěcených při mši sv., které se komunikanty zúčastnili.

Na vás je v první řadě, abyste křesťanský lid poučili o ceně mše sv. a o přirozeném vztahu sv. přijímání ke mši sv. V některých moderních theologických příručkách je staroslavný traktát o Eucharistii obyčejně oddělen od traktátů o mši sv. a o přijímání. Kéž nás toto rozdělení, které vůbec není šťastné, neuvede v omyl a nezkriví až v našem duchu správnou teologii o Eucharistii. Vezměme na příklad sv. Tomáše. Ten neznal o Eucharistii více traktátů než jeden: o svátosti, jíž pořízení tvoří oběť mše sv. a jíž požívání zcela přirozeně předpokládá účast na mši sv.

Na vás záleží, abyste přísluhu svátosti Eucharistie a způsob sv. přijímání zavedli podle zákonů a obřadných předpisů církve v souhlase s jejím učením a s jejím duchem. Tento krásný způsob sv. přijímání při mši sv. a z Hostií posvěcených v téže mši sv. zasluhuje, abyste jej horlivě a moudře rozšiřovali. Je to možné, je to praktické? Sice ne vždy, ale hodně často. V uzavřených celcích, seminářích, kolejích, pensionátech, to obyčejně lze. Ve farních kostelích je to možno při větším sv. přijímání, velmi často je to možno i v týdnu.

Končím, obraťte se ke všem. Přijímejme při mši sv., toho-li nelze, tož aspoň hned po mši sv., na které jsme byli přítomni. A po každé, kdy je jen možno, přijímejme ze sv. Hostií z té samé mše sv. Tak to vyžaduje či doporučuje ustanovení Ježíše Krista a náš vlastní prospěch.

A. Lemonnyer, O. P.

VĚNEC CTNOSTÍ

O pokoře.

Jak jest pokora základnou ctností? Pokora je nízké smýšlení o sobě, jest vnitřním skloněním, vnitřním snížením srdce a myslí před Boží vznešeností. Tak toho vyžaduje spravedlnost a milující srdce ani nemůže jinak jednat. Když si pokorný, milující člověk vzpomene, jak mu Bůh pokorně sloužil, jak věrně a láskyplně, a jak přece je Bůh velebný a vznešený a člověk naproti tomu chudý, tak malý a nízký, tu tryská v pokorném srdci největší úcta k Bohu. Nejvyšší totiž a nejsladší dílo pokory jest právě vzdávání úcty Bohu všemi vnitřními a vnějšími činy. To jest nejblaženější čin lásky a to, co má nejlepšího dáti spravedlnost.

Neb milující, pokorné srdce nemůže vzdáti Bohu dostatečnou úctu ani se dostatečně, jak by si přálo, pokořiti. Proto se zdá pokornému, že nikdy nečiní dosti, kde se jedná o Boží čest neb službu pokory. Takový člověk jest pokorný a proto ctí církev a její svátosti. Jest střídavý v jídle a pití, skromný ve svých slovech a ve svých odpovědích, právě tak jako ve svém obcování. Spokojí se i chudým šatem a nejnižšími pracemi, jest pokorný ve svém jednání bez přetvářky a pokrytectví. Je pokorný ve svých zbožných úkonech vnitřních i vnějších a to před Bohem i před lidmi, takže nikdy nikoho nepohoršuje.

Tak přemáhá a zahání pýchu, jež je počátek a příčina všech hříchů. Pokora trhá léčky nepřítele, hříchu a světa. Člověk jest pak sám v řadě a jest postaven do vlasti všech ctností. Otevřelo se mu nebe. Bůh je ochoten teď jej slyšeti. Bude naplněn milostmi. Kristus pak, pevná skála, bude jeho základem. Kdo na něm své ctnosti v pokoře postaví, ten nemůže zblouditi.

O poslušnosti.

Z této pokory vychází poslušnost, neboť nikdo než opravdu pokorný dovede býti vnitřně poslušný. Poslušnost pak jest pokorné, oddané smýšlení a ochotná pohotovost ke všem dobrým věcem. Podrobuje člověka Božím přikázáním, Božím zákazům a jeho přáním, podrobuje smysly a smyslové schopnosti nejvyššímu rozumu, takže člověk opravdu patřičně a rozumně žije. Podrobuje též člověka, poslušným jej činí svaté církvi, jejím svátostem a představeným, jejímu učení, jejím přikázáním a radám a všem dobrým návykům, jež jsou vžity ve svätém křesťanstvu. Poslušnost činí také člověka ochotným přispívat svým bližním radou, činem, hmotným či duchovním posloužením, jak toho jeden každý potřebuje a jak mu moudrost právě velí.

Zapuzuje neposlušnost, jež jest dítětem pýchy a již se má více varovati jak jedu. Poslušnost ve skutcích ve vůli krásí, zdokonaluje a projevuje pokoru lidí. Poslušnost zasévá mír ve společnostech. Když přebývá v představeném, pak přitahuje i jeho poddané a zachovává jednotu a mír mezi rovnými. Mimo to je poslušný milován těmi, kteří rozkazují a nad ním stojí. Bůh pak jej vyvyšuje a obohacuje svými dary.

O zapření vlastní vůle.

Z této poslušnosti vychází zapření vlastní vůle a vlastního dobrozdání, neboť nikdo jiný nedovede ve všech věcech podříditi svou vůli vůli jiného, než ten, kdo jest poslušný, neboť je možno konati i zevní úkony a při tom přece si podržeti vlastní vůli. Zapření vlastní vůle způsobí, že člověk se nedopustí výstředností, neb toho, co by bylo cizí naukám a životu svätých. Působí, že člověk stále koná vše ke cti Boží, že jedná dle jeho přikázání a dle vůle svých představených. Šetří pokoje všech ostatních, s nimiž žije, jak to spravedlnost a moudrost vyžadují. Takový člověk již svlekl starého člověka a oblekl nového, jenž jest obnoven dle nejlepší vůle Boží. O něm praví Kristus: Blahoslavení chudí duchem, to znamená, ti, kteří zapřeli vlastní vůli — neb jejich je království nebeské.

O trpělivosti.

Ze zřeknutí vůle vychází trpělivost, neboť nikdo není ve všem trpělivý než ten, kdo svou vůli dokonale podrobil vůli Boží, jakož i vůli lidí, kde jest to vhodné a spasitelné. Trpělivost znamená klidné snášení všeho, co může na člověka přijíti z ruky Boží neb od lidí. Trpělivého nic nerozčílí. Žádná ztráta pozemských statků, přátel, příbuzných, žádná nemoc ani hanba, ani život ani smrt, ani očištěc, ani ďábel ani peklo, neb se opravdu v pravé lásce oddal vůli Boží. Protože jej netíží těžké hříchy, připadá mu lehkým vše, co mu Bůh určí na zemi či na věčnosti. Tato trpělivost krásí člověka, ozbrojuje jej proti hněvu a vybuchující povaze, proti netrpělivosti v strastech, jimiž bývá často člověk zneklidňován vně i uvnitř a jimiž se připravuje půda pro mnohá pokušení.

O tichosti.

Z trpělivosti vycházejí tichost a mírnost. Neb nikdo nemůže býti opravdu tichý v protivenstvích než skutečně trpělivý. Tichý dovede snášeti strašná slova, hrozby a všechno bezpráví, jehož se dostane jemu či jeho přátelům a ještě při tom zůstane spokojen. Neb tichost jest: trpěti v pokoji.

Tichostí zůstává v klidu síla naše, jež dovede odporovati, dychtivá síla jest převychována ctnostmi. Rozumová síla jásá radostí nad tím. Vědomí pak takového člověka, jenž toto procítí, zůstává v klidu, neboť hněv, tento jeden z hlavních hříchů, byl z něho vymýcen i se zlostí a vztekem. Neb v tichém, pokorném člověku přebývá Duch Boží a Kristus pravil: Blahoslavení tiší, neboť zemí vládnouti budou. To jest, ovládnou svou vlastní přirozenost a pozemské věci ve své tichosti a proto mají pak zemi živých ve věčnosti.

O mírnosti.

Z téhož pramene jako tichost vyvěrá také mírnost, neb nikdo nemůže býti mírný než tichý. Mírnost působí, že člověk se přívětivě tváří i na lidi, kteří proti nám soptí, že jim dá láskyplnou odpověď a prokazuje jim různé drobné projevy lásky tak dlouho, pokud může doufati, že přijdou k poznání a že se polepší.

Shovívavostí a mírností zůstává v nás láska živou a plodnou. Srdce totiž plné dobroty podobá se lampě naplněné olejem. Olej dobrotivosti září zbloudilým hříšníkům, předchází je svým dobrým příkladem, obvazuje, pomazává a léčí útěchyplným slovem a činem ty, kteří jdou se srdcem zraněným neb zarmouceným či rozhořčeným. Jasným ohněm lásky vzplane tento olej dobrotivosti. To jest u těch, kteří ctnostně žijí a na něž v tom ohledu již ani nechuť osobní ani odpor nemají více vlivu.

Bl. Jan van Ruysbroeck Podivuhodný Ozdoba k duchovní svatbě.

PRACOVNA

Cena nepřítelů.

Nepřítel ti připraví slast. Kdy ? Když se za něj modlíš. Kdybys věděl, jak tu lehko, sladko u srdce. Jak se hned žal v radost mění. Zkus to! Jakmile poznáš toto tajemství, už si z nepřítele nic nebudeš dělat. Trošku zla hned si změníš na slast, jak se začneš modliti.

Nepřítel je tvým největším přítelem. Připravuje ti nebe svým příkořím, sám se tolik obětuje, že se vydává v nebezpečí pekla. Je třeba mu za to vděčným býti. Vždyť kdo je tak hodným, aby tobě dal nebe a sobě peklo? Jen nepřítel.

Jak se za to nepříteli odměníš ? Nebe si ponechej, ale od pekla mu pomoz! Odpusť mu, modli se za něj, milost obrácení vypros! Pak se budete oba milovati, oba nebe míti. A když nebude chtít? Sobě ponecháš nebe a jemu peklo. Budeš ho však při tom litovati.

Není to krásné a vděčné nepříteli milovati?

Chápeš už velikost slov: Miluj te nepřátele své, dobře čiňte..., modlete se... ?

*

Kdo tě spíš napraví? Přítel či nepřítel? Rozhodně přítel, řekneš mi. Možná, odpovídám, ale někdy je to naopak.

Žijeme v době zbabělosti. Nepříteli dovedeme vynadati, ale přitele bojíme se pokárati. Brzy nebudeme vědět, co je to „bratrské napomenutí“.

Když pak přítel zapomíná na své povinnosti k nám, nezapomene nepřítel. Nepřítel nám přitele v téhle věci výtečně nahradí.

Kdo nás více pozoruje, každé vady naší si všimne, kdo nás lépe zná a jadrněji nám to dovede povědět, nežli nepřítel?

Četl jsem ve staroříšských Kursech, jak kdesi sesadili krále. Ale vládce, který na jeho místo nastoupil, nechtěl ani slyšet, aby král ze země odešel. Chtěl, aby se stal vůdcem oposice, aby kritisoval poměry, upozorňoval na chyby. Proč to ale chtěl? Inu, nebyl ve vladaření chytrý, ale v této věci chytrý byl. „Král bude kritisovali a já budu vědět, co mám dělati,“ pravil. „Oposice je k tomu, aby ukazovala cesty.“

Tak i nepřítel je k tomu, by cestu ukázal. Jen ho klidně vyslechni! Vidí ti až na dno duše. Co ti přítel nepoví, on ti poví. Jak často potřebuješ rady! On ti ji dá s největší důrazností.

Bůh ti takového nepřítel dal, který by ti stále hříchy vyčítal. Dal ti tvé svědomí. Ale tys s ním snad uzavřel kamarádství, uspals je. Nepřítel ale nespí, dále bdí.

Ó, jaký dobrák je ten tvůj nepřítel. Jak se stará, abys o kámen své nohy neurazil. Jak pečuje, abys do nebe přišel.

Pomodli se za něj!

P. Mansuet O. M. Cap.

Matka Neposkvrněná.

Bolí to každého, kdo rozumí zlu, že jsme mu tolik podrobni, že se nedovedeme dokonale vymaniti z jeho vlády. Proto toužíme se osvoboditi, proto se přemáháme, proto pracujeme, modlíme se, aby si nás Bůh očistil ve svaté Krvi Ježíšově. A stále hledíme vzhůru, abychom neviděli tolik vlastní ubohosti, abychom svou ubohost výšinami udusili. Proto vzýváme svaté, čisté kajícíky, protože oni přemohli zlé.

A nade všemi těmi, kteří z nás vyšli, mezi všemi, kteří šli těžce po zemi, jedna se vždy vznášela, jednu nikdy země nemohla strhnouti k sobě, jedna jí nikdy nepatřila v tom, co má prokletého. Maria bez poskvrny hříchu prvotného počatá.

Nebudu tu vysvětlovati jak a proč. Víme to a naše víra nás blaží. Nechápeme, jak se může tím někdo pohoršovati. Ježíš, její syn, měl přemoci svět a proto stín již jeho příchodu na svět tak ozářil Marii, že se jí vůbec nedotkla vina prarodičů.

Toužíme po čisté, velké matce, která by nám rozuměla i tehdy, kdy matka tělesná není dosti čistá, dosti osvobozená od hříchu, odviň, odviň pozemskosti, aby nám dostatečně rozuměla, dovedla naplniti duši tak, jak toho potřebujem. Sníme o ženě velké, nedotčené, o ženě, k níž bychom se mohli blížiti bez jakéhokoliv nebezpečí, že nás srazí malichernost, příliš lidský cit, bez obavy, že budeme zotročeni její láskou, její věrností, jež potom uchvátí duši a chce ji míti jediné pro sebe.

Žena touží po zvednutí své bytosti, jež od časů Eviných je pro muže jakousi výčitkou, třebaže pokryteckou a nesprávnou. Touží žena po povýšení svého poslání, po nějaké velké sestře, jež by ukázala, že pravá cena ženy není v muži a pro muže, že její cena jest výše, v Bohu.

Maria zvedla ženu. Není to obvyklá fráze apologetických příruček. Myslím to jinak. Maria zvedla ženu, protože jí ukázala, že nad očekáváním mužovým jest očekávání Boží, jímž se má osvoboditi od muže a tím zvednouti i jeho. Bůh očekává od vás, ženy, že vy ten svět svou touhou, svou snahou a svou prací zkypríte, že jej svými slzami zalijete, že jej hledáním a rozséváním Boha znovu oživíte. Očekává od vás, že muže naučíte přes vás hleděti výše. Právě to jest strašná, tragická úloha ženy. Žena by ráda pro sebe uchvátila muže a Bůh žádá, aby jej vracela Bohu. Svou povahou a svými dary máte muži ukázati stopy lásky nejčistší a vésti jej k němu. Vaše láska nemá býti omamným kořením, nýbrž žebříkem, cestou k výšinám.

Máte vzor v Marii nejčistší. Jí se hřích vůbec nepřiblížil. Od vás pak se má hřích čím dále tím více vzdalovati. Čím více pak se přiblížíte Marii, tím více prospějete mužům, kteří sní o ženě světicí, o ženě velké a čisté, protože jim pak budete více jak družkami, budete jim vůdkyněmi, pomocnicemi spásy.

Braito.

Výstražné znamení.

Zapadnete někam, aniž byste o tom dříve měli vůbec tušení. Jste daleko od domova. Nemáte nikoho, s kým byste mohli si pohovořiti, s kým si vyměnití názory. Nemáte svých knih, nemáte svých novin, ani na vás nečeká zrána vaše obvyklá pošta. Nemáte nic kolem sebe. A tu vás pojednou uchvátí takový divoký smutek. Zdá se vám, že jste dokonale opuštěni, že vás nikdo nestojí, že jste sami ve světě, že jste žili nadarmo až dosud. Jest vám pusto a smutno v duši. Dětem se stýská. A velkým dětem také. Velké děti. Stýská se jim. Ale nemělo by se jim stýskati. Proč jsou jako vyhozeni z osy? Proč jsou tak opuštěni až k rozervanosti. Často říkali, že chtějí jen Boha, že jen u něho nalézají útěchy a teď, když jsou konečně sami a kdy by se mohli vrhnouti tomuto svému Bohu do náručí, najednou jest jim smutno, najednou selhávají.

Jak bylo povrchní, nepravdivé a prázdné to povídání, že jen Bůh sám jim dostačí, že jen Boha chtějí. T en Bůh patřil jen k vnější dekoraci. Jinak byli dokonale lidmi tohoto světa, jinak úplně přilnuli k tomuto světu, třeba pod formou knih, snad i knih nábožných a svátých. Přestal jim Bůh mluvití slovem živým, svou přítomností. Takový stav dokazuje, že duše jest ještě daleko od Boha, že neumí ještě do něho se hroužiti, že není ještě vůbec řeči o nějakém životě vnitřní modlitby, intimního obcování duše s Bohem.

A takový objev jest zvláštní milostí Boží. Ukazuje nám v děsných, přísných barvách, jaký jest stav naší duše, v jakém nebezpečí odcizení se Bohu se nalzáme, ukazuje nám, jak jsme si dosud jen vlastně hráli s duchovním životem. A v takové chvíli jest nejlepší zříci se mužně všeho toho, k čemu jsme přirostli, zříci se svých knih a přátel a toho pohodlného života, jak jsme si jej vyšlapali, a začítí opravdu vážně obcovati s Bohem, obléci jej ve vsí prostotě bez velkých a krásných slov, obléci jej na svou ubohou nahotu. Nutno přiznati si tento ubohý svůj stav i to, že to není správné a že se řítíme do velkolepě šosáckého přijímání duchovního života, jenž má býti stálým svlékáním starého člověka, stálým odříkáním sebe. Život tiché, nehybné duchovní spokojenosti jest zbahněním, jest mrtvolným klidem, a ne klidem Božím, jenž jest klidem v pohybu věčně hořící Lásky, Lásky stále vzrůstající, vše, co není Bůh, odkládající a jen k němu spěchající.

Braito.

Ovládali věci, neb býti od nich ovládán.

Bohatství, krása, pozemské štěstí tě obklopuje se všech stran. Vidíš, jak druzí man dary, jak jich užívají, jak přímo tonou v požitcích. Sám máš snad také nějaký majetek, něco, co máš rád. A když nemáš, aspoň toužíš. Toužíš, anebo přísně střežíš. Stále vyhlídáš, co má druhý, proč má a proč ty nemáš. Myslíš na to, jak bys též měl a co bys vše dělal, kdybys měl to, po čem toužíš. A máš-li, přemýšlíš, co uděláš, neb co jsi raději měl dělati s tím, co máš. Sedíš na svém ranečku, aby ti jej nikdo nesebral, a hlídáš si jej jako psík kůstku. Tak plyne tvůj život, a třeba hlídáš a hledáš takhle mnoho věcí. Jejich tak mnoho, že zaujímají pro sebe celý život. Nemáš ani času, abys v klidu jich užil, abys je postavil na pravé místo. Jak jsi politování hodný. Vždyť ty nemáš ty věci, ony mají tebe. Jsi jimi ovládnut, jsi jimi zotročen. Když jsou ti odňaty, odnímá se ti část tebe.

Proto však ti Bůh nedal neb neukázal dobra tohoto světa. Máš jimi vládnouti. Tak poručil Pán již v ráji, aby člověk ovládal věci, a ne, aby byl jimi ovládán, zotročován. Kdy se již propracuješ ku pravé svobodě ducha, kdy již nebudeš tak žalostně záviseti svým štěstím, jež chce býti nesmírné, na ubohých troskách ráje s jeho bohatstvím? Osvobod' se od všeho stvořeného. Jak ? Tím, že budeš hledati, jaký mají účel v tvém nadpřirozeném životě, jak mají tebe dovésti k Bohu. Viz v nich jen prostředky, viz v nich jen ubohé záblesky onoho dobra, jež ti Bůh chce dáti v sobě. Chtěj jen to, co nutně potřebuješ, abys mohl plniti úkol, který ti Bůh dal, a uživej jich jen tak, jak toho potřebuje tvá cesta. Nežádej

si více ani méně, viz v nich stopy Boží lásky, jeho Prozřetelnosti. Hlavně pak vládní jim. Jsou stvořena dobra pro to, abys jimi došel k svému Bohu. Proto jen tak jich užívej. Pak bude všechno tvé. Bude ti vše majetkem Božím a ty budeš ve všech Božích darech, v jich rozdělení viděti Boží vůli, a protože jest tvoje Boží vůle, bude pak i všechno též tvoje. Budeš všem věcem vládnouti ve svém srdci. Ano, pokojní zemí vládnouti budou. Vše rozdělí, vše dají všem, každé věci v Boží vůli dají své místo, místo, jež jim určila Láska a Prozřetelnost. Vše bude tvoje, ticho hor i vůně lesů, krása lidská i lesknoucí se zlato. Vše bude tvé, a ty je budeš rozdáti velkodušně, znovu a znovu s Bohem svým je budeš jednomu každému dávat i přátel a modliti se, bys jich dobře užíval. To ty budeš jich dárce a na tvou přímluvu Bůh bude mající opatrovati a chrániti. Dáš všechno šlechetně, protože víš, že všechny statky světa jsou jen ubohým pískem proti daru Božím, proti Bohu samému, po němž budeš jedině dychtiti a v němž najdeš vše. Ovšem ale, až se osvobodíš od věcí, až nebudou tebou vlásti, nýbrž až je budeš rozdávat.

Braitto.

O VERNALIS ROSULA !

Tys libá jarní růžička,
již vlaží první rosička,
noci sžíhá mráz.
Však žářem slunce v ráz,
rozzvíjí tvé lístky.
Lesk pak jasný na tě skane.
Jak je to neslýchané!

Hymna antif. Alma Redemptoris mater. Z XII. století.

ŽEŇ

DENZINGER-BANNWART: „Enchiridion Symbolorum, definitionum et declarationum de rébus fidei et morum.“ (8°, XXX a 612, 28* a [58] str.) Herder-Freiburg 1928, Mk 6' —. Toto nové vyd. 16. a 17. upravené P. Umbergem S. J. mohu vhodně doporučiti jen slovy kard. Gibbonse, že po Písmě sv. není důležitější knihy než „Denzinger“. „Enchiridion“ jest vedle „Summy“ sv. Tomáše Akv. nejbezpečnějším vůdcem při řešení starých i nejmodernějších náb. otázek a to jak pro každého kněze, tak pro laika, jenž se zajímá o dokumenty pro nauku církve. Toto vyd. obsahuje vědecké doplňky a pohodlné užívání jest zajištěno tiskem na tenkém papíře. —

PAUL FELDKELLER: Verständigung als philosophisches Problem. (Verlag Kurt Stenger, Erfurt 1928.)

Autor chce nalézti teorii bídy a duševní pustiny zaviněné revolucionářskou demagogií poslední doby.

Zájem je klíčem k životu, poněvadž je něčím tajemným, co působí zálibu a dává směr snahám. Teorie jeho chce určit poměr mezi zájmem a myšlením a oceniti je morálně.

Svým nadindividuálním zájmem však těžko rozluští problém, neboť ve skutečnosti odnímá jednotlivcům možnost dospěti k vyplnění zájmu. — Dr. M. —

DUPERRAY: Le Christ dans la Vie chrétienne. (Gabalda, Paris, 1928, str. 294, cena 16 frs.) Kdo chce poznati, jak sv. Pavel učí zaříditi křesť. život dle Mistra J. Krista, nechť klidně sáhne po této vzácné novince. Kniha vyšla ze studia, i z bohaté praxe kněze horlivého a nadšeného. Celý život křesťanův od křtu sv. až do nejvyšších vrcholů duchovního života jest popsán v souvislosti se zdrojem vnitřního života, J. Krista. Pro duchovní život každého chtějícího víc milovati Boha a stále se mu více připodobňovati není lepšího vzoru než J. Kristus a není lepší učitele nad sv. apoštoly, tedy zde nad sv. Pavla. Braitto.

LEMMONYER: Theologie du N. Testament. (Blond et Gay, Paříž, 1928 cena 10 frs, str. 208.) Lemmonyer dobře synthetisoval teologii knih Nového zákona. Uspořádal učení J. Krista v kázání Království Božího, ustanovení nového života a v nauku o J. Kristu samém. Tyto tři hlavní myšlenky ovládají evangelia i epištoly. Podání a uspořádání jsou opravdovou novinkou. Sloh jest skromný, ustupující úplně nejsvětějšímu Slovu. Vřele doporučuji. Braitto.

KARRER: „Liturgisches Gebetbuch“. (160, 304 str., 19 mědr.) V plátně Mk 4" —, v kůži Mk 6'60 — „Ars sacra“ J. Müller, München 23. — O. Karrer podává nám novou umělecky vypravenou modlitební knihu. K. zde shromáždil a krásně do němčiny přeložil liturgické modlitby pro všechny náb. úkony, jež nás potkají v celém našem životě. Co praví K. v úvodě o církvi a údech, o liturgické a osobní modlitbě, o liturgické jednotě a mnohotvárnosti, o liturg. řeči, o mezeře mezi liturgií a věřícími, praví jak opravdově a hluboce, tak těž jemně. —

LIPPERT, S. J.: Credo — 1. sv. — „Gott“ 9. vyd. (VI, 130 str. Mk 1'80). Známy spisovatel podává v této knížce výběr pěkného dogmatic. čtení o Bohu, o víře v Boha, o Jméně Božím atd. — Psáno živě, poeticky. Doporučuji laikům. —

I. DE MARTRIN-DONOS: Heures Saintes. (Aubanel Fils ainé, Avignon, 15, place des Études 1928, stran 142, cena 8'40 fr.) Řada krátkých rozjímání pro hodinky klanění nejsv. Svátosti. Živá a přístupná rozjímání budou dobrou pomocí kazateli a vůbec každému, kdo rád prodlí před svatostánkem. — a.

A. DE MEESTER: „Juris Can. et juris can.-civilis Compendium“. Tom. III. pars II., Brugis, Desclée de Bronwer & soc. 1928. Cena. Tímto svazkem končí známý kanonista své Compendium. Probírá v něm 4. a 5. knihu nového kodexu církv. práva. V církv. trestním právu se u nás málokdo dobře vyzná; rovněž v otázce o procesu blaho- a svatořečení. Autor zde dává všem dostatečné vysvětlení. Celé dílo prokáže opravdu dobré služby všem kněžím hlavně v duchovní správě. V. Sch.

J. C. B. MOHR (PAUL SIEBECK) TOBINGEN: Die Religion in Geschichte und Gegenwart. Lief. 39. 42. Grundherrschaft — Hilfsschule. Obsahuje pozoruhodné statě o Gustavu Adolfovi, hereticích, křesťanech z pohanů, bohaté vypravování hesel okolo pojmu svatosti, čarování, domácí výchově atd.

MOLIEN A.: La prière pour les défunts (Aubanel Fils ainé, Avignon 15, place des Études, 1928, stran 195, cena 13'20 frs. Ze sbírky „La prière et la vie liturgique“. Není jednoho člověka, aby nestál u rakve, u hrobu. Církev vyprovází každého věřícího až k Božímu trůnu modlitbou, až do hrobu svými obřady. Rozumíme vždy všemu? Dosud jsem neměl v rukou tak dobré a přístupné knihy o pohřební a zádušní liturgii. Autor zrovna maluje vzrůst nádherného květu života církve v lásce a úctě k zemřelým. Jak se tu naučíme modlit a rozjímat při pohřbu, při vzpomínce na zemřelé, při zádušní mši sv. I. P.

DIE ASZETISCHE THEOLOGIE: Ein systematischer Grundriss von Dr. theol. Friedrich Murauski. (8°, 504 Seiten, Preis brosch. Mk 7'—, in Leinen geb. Mk 9'50, Kösel & Pustet, München.) Dr. theol. Muravski, známý již několika svými cennými spisy, podává v této knize takřka jako v systematickém schématu praktický návod k dosažení křesťanské dokonalosti. Řešení problému poměru těla a duše k sobě tak, jak on je zde projednává na základě moderního badání v oboru individuální psychologie, pedagogiky atd., stává se zde jasným, uceleným systémem. Proniknutí do záhad duše a života, jich poznání, pokud člověku možno, jest zde prohloubeno a rozšířeno vědeckým odůvodněním. Je to něco nového, poněvadž dříve člověk vnikal v tyto problémy buď nazíráním, nebo po dlouholeté zkušenosti.

J. H. KARD. NEWMAN: Briefe und Tagebücher, bis zum Übertritt zur Kirche (herausgeg. P. E. Przywara S. J. Theatiner Verlag, München). I typograficky i obsahem krásná knížka ukazuje velikého muže, jenž hledal a našel pravdu, kard. Newmana, z jeho vlastních náčrtů. „Jak je patrna v mém obrácení moudrost a dobrota Boží,“ napsal kardinál, „jsem přesvědčen o svém vnitřním převratě, jenž se udál, více než o tom, že mám ruce a nohy.“ Kolik výmluvných důkazů podává knížka o tajemném působení Boží milosti ! P. M. H. O. P.

FERDINAND RENAUD: Sur les pas de S. Thérèse de l'enfant Jésus Le vie d'amour. (Paris, Édit. Spes). Knížečka je novou upomínkou a povzbuzením naší doby, aby se pustila snadnou cestou lásky k Bohu, aby v něm našla svůj pokoj.- cd -

SIERP, S. J.: „Ein Apostel des innern Lebens, Wilhelm Eberschweiler S. /.“ (7 obr., 2. vyd. 8° XX, 302 str. Mk 5'50, Herder- Freiburg 1928. — „To byl člověk plný Boha“ — jest první dojem při čtení životopisu moderního mystika P. Eberschweilera. Poučná četba pro všechny, kteří opravdu touží po dokonalém duch. životě. —

TŘEBÍZSKÝ VÁCLAV BENEŠ: Levohradecké pomněnky. (Dědictví svatojanské, Praha; vybral V. Bitnar; podíl č. 3. na r. 1927, stran 165, cena 5 Kč. Vybrány jsou působivé povídky, obrázky, chcete-li, od začátku Čechů po r. 1460. Dobrá knížka svého druhu. Práce Dědictví zasluhuje podpory. J.

WÖHRMÜLLER O. S. B.: „Frohe Botschaft, Ein Büchlein vom guten Willen.“ (8°, 35 str., 8 mědiryt., Mk 1'25) „Ars sacra“, J. Müller, München 23. — Ve čtyřech kapitolách jest obsaženo vše o podstatě, o známkách, o vzniku a zániku, o odměně dobré vůle, jež jest spočinutí v náručí Dobrého Pastýře. Nejkrásnější dárek pod vánoční stromek pro každého. —

EXERCIČNÍ DŮM (PROF. P. RUD. SCHIKORA), HLUČÍN: „Životem“ — řada brožur určených pro apoštolát tisku Antonín Cyril Stojan; Velmoc tisk; „...lásky kdybych však neměl... Šťastná rodina; „Anděle Boží, strážce můj... Exercicie; Pomáhej duším v očistci; Útěcha pro nemocné; Nač se ještě modlití?; Žena a křesťanství; Neděle; Do života (pro chlapce); Do života (pro dívky); V bouřích mládí; Tak ne! (O chybách ve výchově); Hříchy papežů; O manželství; Manželé mezi sebou; Výchova dítěte; Svátý růženec; Nedej se! (O sebevýchově mládeže); Měsíční duchovní obnova; Příprava na sv. misie; Maria, útočiště; Cesty k Bohu. Sešity o 32 str., 50 hal. sešit.

Ráz sešitů má v sobě hodně praktického — proniká vhodnou metodou, když učí prožitým příběhem, není to obsáhlý traktát, který by odstrašil šíří a učeností, a jsou to laciné prostředky propagační. — a.

REVUE-REVUJ: „Argus“ poví vám, co je ve světě nového v oboru techniky, věd přírodních, lékařství, zemědělství, školství atd. Je to nezbytná pomůcka pro toho, kdo nemá kdy pročitati spoustu různých novin a časopisů. Předplaťte si proto časopis „Argus“, který vám přinese výtahy zajímavých a populárně vědeckých článků z různých oborů. Vychází jednou měsíčně na Smíchově, Smetanova 2. Čtvrtletní předplatné Kč 9'—. Je to nezbytná pomůcka pro každého inteligenta.

SCHOLASTIK: Vierteljahresschrift für Theologie und Philosophie. Herausgegeben von den Professoren des Ignatiuskollegs in Valkenburg. III. Jahrgang. Heft 4. gr. 8° (VIII u. S. 481—632) Freiburg im Breisgau 1928, Herder. 5 M. Durch Post und Buchhandel beziehbar.

Inhalt: Die „aequalitas iustitiae“ in ihrer Beziehung zur „aequivalentia obiectorum“ bei strengen Rechtsverbindlichkeiten. Von Franz Hurth S. J. — Zur Frage des Ursprungs der griechischen Philosophie. Von Prof. Dr. Wenzel Pohl, Wien. — Roger Marston O. F. M. (+ 1303), ein englischer Vertreter des Augustinismus. Von Franz Felster S. J. — Die neueren Eckehart-Forschungen. Von Peter Browe S. J. — Lehraussagen der Kirche. Die Enzyklika „Misericordiam Redemptoris“ (vom 8. Mai 1928): „De communi expiatione sacratissimo Cordi Iesu debita“. — Besprechungen — Aufsätze und Bücher.

HYNEK DR.: Živý obraz Ukřižovaného. {Praha II., Spálená 15, cena 14 Kč.} Jsem hluboce vděčný p. dr. Hynkovi, že vydal toto zcela nově zpracované vydání své knihy o velké stigmatizované Terezii z Konnersreuthu. Po časovém odstupu mohl zdokonaliti, lékařsky odborně zhodnotiti a obhájeti zjev z Konnersreuthu. Kniha jest psána tak teple a přesvědčivě, jest vědecky odborně tak pevně stavěna, že na ni můžeme býti skutečně hrdi. Teprve Francouzi nám řeknou, až kniha francouzsky vyjde, co máme. Doporučuji každému čtenáři Hlubiny bez rozdílu. Stane se jistě lepším, zbožnějším po přečtení této knihy, zamiluje si více Krista ukřižovaného. S. Braitto.

EVELYN NUDERHILL: Mystik. (Verlag Ernst Reinhard, München 1928, str. 682.) Anglikánská spisovatelka, hojně theosofií prosycená, pokouší se ve svém spise podati jakousi neutrální a přirozenou mystiku, silně pantheisticky zabarvenou. Nemá látku ani nábožensky ani hloubkově psychologicky ujasněnou, aniž je na výši svého tématu. Přesto kniha její stojí za přečtení, a to pro hojnost citátů, zvláště katolických mystiků, jichž nádhera a plnost tím skvěleji se odráží od protestantských směrů — ba dokonce září! —ek.